

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa Nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Przemierana z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatki miesięczne do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, owieroczeni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsza 75 ct., druga 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkorazowe po 5 ct. od miejsca jednego wiersza.
Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonasów; we Francji w Paryżu wyłącznie agencya p. A. d'ama, 4, Rue Clément 4.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 27 lipca b. r. najmiłosiwiej zatwierdzić wybór pp. Mikołaja Przydrzymirskiego na prezesa, a Aleksandra Krukowieckiego na zastępcę prezesa Rady powiatowej w Przemysłu.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 13 sierpnia.

Zanim zbierze się nowo wybrana Rada państwa na pierwsze posiedzenie, kwestya udziału Czechów w pracach austriackiego parlamentu będzie już rozwikłaną i załatwioną bez owych gwarancyj, które prasa czeska tak długo utrudniała jasny pogląd na stan rzeczy mimo przeświadczenia, że w państwie konstytucyjnym żaden minister nie może wchodzić w zobowiązania stanowiące po za plecyma parlamentu. W ciągu ostatnich kilku lat pod wpływem domowej walki w gronie posłów czeskich wytworzyło się w kraju liczne stronnictwo uznające niezbędną potrzebę zerwania z bierną opozycją przy pierwszej lepszej sposobności. Stronnictwo to nie miało dość odwagi do wypowiedzenia posłuszeństwa przewodzcom, ale że jego propaganda sięgała daleko, świadczyła o tem petycyje wnoszone przez ludność czeską do Rady państwa na ręce posłów niemieckich. Z każdym rokiem wzrastała liczba tych petycyj a fakt

taki zdolniejszym był do wywołania refleksyj w obozie dr. Riegera, aniżeli wszelkie rozmowy i przedstawienia młodocześnie. Dziś stronnictwo to widzi, że nadeszła najszcześniejsza sposobność do wycofania się z fałszywej opozycyi i nie da jej sobie wydrzeć dla fałszywych pojęć o honorze politycznym i konsekwencyi. Patrzy ono na pozór spokojnie na wahanie się dr. Riegera i jego warunki, ale gdyby rzecz stanęła miała na ostrzu i jak przed laty zanosilo się na utratę dobrej sposobności do zmiany polityki, pewnie nie wystarczyłby cały wpływ dawnych powag politycznych do zażegnania burzy.

Ślusnie mówi wiedeński korespondent P. Lloyd, że „nie hr. Taaffe zaprasza Czechów do Rady państwa; Czesi przyjdą sami, raz dlatego, że przyjsć muszą, że żądają tego wyborcy, a powtóre dlatego, że w chwili, gdy mają przed sobą nie niemieckie, nie czeskie lecz austriackie, t. j. sprawiedliwe dla wszystkich ministerstwo, ustaje absolutnie wszelki powód do usuwania się od Rady państwa. Czesi przyjdą, aby w Radzie państwa i sejmie mogli sformułować żądania swoje, przeciw którym rząd nie wystąpi, o ile celem ich będzie równouprawnienie a nie panowanie. Jeżeliby część Niemców stawiać chciała opór w tej mierze, to wkrótce pozna, że jest w mniejszości i musiałaby się poddać wszelkim konsekwencyjom tego faktu.“ Obok P. Lloyd, a raczej za jego przykładem także inne poważne dzienniki węgierskie zajmują się sprawą czeską tak żywo i tak życzliwie, jak nigdy dotąd. Jeden z tych dzienników upomina wyraźnie stronnictwo wierno-

konstytucyjne, aby nie naśladowało dawnej taktyki Czechów i nie odpowiadało bezwzględnie negacyą na szczególnie rozpoczęte rokowania, gdyż łatwo się stać może, że wypadki rozwiną się i dojrzą bez jego udziału, a nawet wbrew jego woli. Zwracamy ponownie uwagę na głosy węgierskie w tej sprawie, bo jestto rzecz wielkiej wagi dla Czechów. Dziś tylko sprzyja im wszystko i ułatwia naprawienie złych skutków błędnej polityki. Gdyby dziś z winy Czechów próba pojednania spędzała na niczem, tryumfowałoby stronnictwo skrajne, odmawiające Czechom prawa i tytułu do stawiania jakichkolwiek żądań. Trzebaby zatem wątpić o zastanowieniu politycznym Czechów, chcąc na prawdę przypuszczać, że w chwili zwołania Rady państwa będą tak niepoprawni jak nazajutrz po wyborach.

Mówiąc o sprawie czeskiej, warto zaznaczyć taktykę, jakiej organa frakcyi 112 przestregają obecnie w tej mierze. Jeżeli przybędzie jaki nowy szczegół wzmacniający opinie, że wstąpienie Czechów do Rady państwa jest zapewnione, organa te alarmują Niemców tem, że hr. Taaffe poddał się wszystkim warunkom dr. Riegera i zaprzepaścił stanowisko ludności niemieckiej. Jeżeli zaś nazajutrz nadejdzie z Pragi pogłoska, że wejście Czechów do Rady państwa jest jeszcze niepewne, te same organa z równą namietnością uderzają na hr. Taaffego za to, że nie nie osiągnął u Czechów, że nie zdołał ich pozyskać dla konstytucyi. Czy Czesi wejdą do Rady państwa, czy nie — zawsze jednakowy grom spada na hr. Taaffego za to, że posunął znacznie naprzód dzieło roz-

poczęte przez dr. Herbsta i gorąco poparte przez N. fr. Presse w programowym artykule noworocznym!

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Rozmowa z Juliuszem Simonem).

Juliusz Simon jest bohaterem dnia we Francji, dla tego też wszystko co czyni i myśli, budzi wielki interes w publiczności francuskiej. Jeden z korespondentów Figara jechał przypadkiem z Simonem z Naacy do Paryża. Przy tej sposobności wywiązała się pomiędzy nimi rozmowa, która odpowiedzialność sprawozdawcy Figara przytaczamy w dostojnym przekładzie:

Simon: Zapytajesz mnie pan o moje zapatrywanie na obecną naszą sytuację i chęsz, abym ci wyjaśnił postawę, jaką zajmuję w obecnej chwili. Mogę mówić z panem zupełnie otwarcie. Nie kryję się z tem, co czynię i co chcę czynić a jedynym moim celem jest dobro kraju.

Korespondent: Spotyka pana zarzut, że masz na oku jedynie osobistą ambicję.

Simon: To nieszczęście spotyka wszystkich, którzy chcą być mężami stanu. Przysięgam panu, że działam bezinteresownie, ale taki już los mój, że ilekroć objawiam moje zapatrywanie, spotyka mnie zawsze zarzut, że sięgam po tękę ministeryalną.

Korespondent: W rzeczy samej temu motywowi przypisują nieprzyjazną postawę Pana wobec dzisiejszego rządu.

Simon: Nieszczęście; gdyż nie żyję zle rządowi. Przeciwnie kocham i szanuję pana Grévy'ego i może właśnie dla tej przyjaźni i dla tego szacunku zajmuję obecne stanowisko.

Korespondent: Jak to?

Simon: Pozwól mi pan przedstawić sobie przedewszystkiem następującą teorię: Gruntem republiki obecnej jest antagonizm dwóch republik: republiki rozumu reprezentowanej przez p. Juliusza Grévy'ego i republiki doktryn, reprezentowanej przez pana Gambettę.

12)

ROMANS PANA MICHAŁA

OPOWIADANIE SPISANE

przez

JANA ZACHARYSIEWICZA.

Część druga.

IX.

(Ciąg dalszy.)

Śmiałem się sam z siebie i moich przygód dzisiejszych, ale rady innej nie było. Obejrzałem się za drzazgą, a znalazłszy coś podobnego, zbliżyłem się do nieszczęsnego bucika, który tymczasem ulokował się na jakimś pniaku.

Byłem zupełnie podobny do owych postugaczy, którzy w Wen-cyi na placu św. Marka Anglikom buty czyszczą.

Pani Irena obracała bucik na wszystkie strony jak wprawny turysta, a ja pracowałem dosyć umiejętnie, chociaż tę pracę wykonywałem po raz pierwszy w życiu, poczem odbyłem tę samą operacyę na własnym obuwiu, co pani Irenie dało powód do różnych wesołych żartów.

— Wyglądamy jak Paul et Virginie — zawołała śród śmiechu.

— To prawda — odpowiedziałem — tylko brakuje, aby nas tak kto ujrzał!

— Więc panu tego brakuje — zaśmiała się znowu — a dla mnie właśnie byłoby zbyt — Czyż panu nie wystarcza ta samotność, w której trzecia para oczu na nas nie patrzy? Czy źle tak panu, że tu jesteśmy sami?

— Obawiam się tylko, aby nam pan Jeremiasz z altany tymczasem nie umknął!

— A prawda — prawda! Jakis pan nie-

dobry! Przez tę przeprawę o mało co nie zapomnieliśmy o właściwym celu mojej wycieczki! A wszystkiemu temu pan jesteś winien!

I uderzyła mnie drobną rączką po ramieniu.

Zniosłem z odwagą tę plagę, i czekałem dalszych.

— A teraz podaj mi pan rękę! — rzekła po chwili, podnosząc prawą ręką suknię, aby cholewki od bucika mogły wyschnąć na świeżem powietrzu.

Podaliśmy rękę. Pani Irena uwiesiła się całym ciężarem na mojem ramieniu. Zdawało się, że mi coś do ucha chce szeptać, bo kilka razy czułem nawet uchem jej oddech...

Wyglądaliśmy istnie jak Paweł i Wirginia — i tak samo jak oni przedzieraliśmy się teraz przez gąszcz ogrodu.

— Stąpaj pan ciszej — szepnęła mi teraz rzeczwiście do ucha, bo pan Jeremiasz gotów przed czasem usłyszy!

— Czyby nie lepiej było — zagadnąłem — abyś pani sama do altany się zbliżyła? Pan Jeremiasz mógłby na mój widok doznać jakiego uczucia, które słabym nerwom mocno szkodzi!

— Złośliwy! Cóż pana uprawnia do tej złośliwości?

— Tak... myśl przypadkowa!

Z altany można już było wygodnie nas widzieć. Zatrzymałem się.

— Teraz już dalej nie pójdę — rzekłem — niech pani sama przejdzie ostrożnie po tej ścieżce!

— Dobrze — niechże pan ukryje się po za tym krzakiem.

— Usłucham pani!

Tę gałąź niech pan przygnie do siebie, aby pana lepiej zasłaniała.

I przygiąwszy gałąź leszczyny, dała mi ją do ręki.

Śmiałem się w duchu sam z siebie — i śmiałem się również z kobiety, która, jak się zdawało, z takim talentem umie się wykręcać z pewnych domysłów...

Wyobraziłem sobie romantycznego bohatera, który tak długo z mojej winy musiał przebywać w altanie i liczyć minuty na pomykających tak leniwo wskazówkach... Nawet byłem przygotowany na pewien gniew pana Jeremiasza i w duchu już postanowiłem opowiedzieć Salomei całą tę przygodę i z nią serdecznie się nad nią uśmieć — gdy nagle od strony altany doszedł do mego ucha jakiś głos, który wcale nie był głosem przestraszonego pana Jeremiasza.

Wychyliłem się z wolna z poza krzaka i spojrzałem ku altanie.

We drzwiach altany stała pani Irena, obrócona twarzą do wnętrza, jakby tam z kim rozmawiała.

Przy niej pojawiła się teraz — Salomea!

Nie wiem, com w tej chwili pomyślał — ale doznałem jakiegoś bardzo przykrego uczucia, o jakim dotąd nie miałem wyobrażenia. Nogi moje zaciążyły mi nagle, jakby kto ołowiu do nich przywiązał. Stałem na miejscu i nie mogłem się ruszyć.

Pani Irena spojrzała w kierunku, gdzie byłem ukryty, zaśmiała się głośno i zawołała: — Nie ukrywaj się pan! Sztuka nam się nie udała!

Wyszedłem z krzaka i zbliżyłem się do altany.

Salomea spojrzała na mnie z pewnym uśmiechem, który nie wydawał mi się szczerym.

— I cóż to za sztuka nie udała się? — zapytała Salomea z badawczym wejrzeniem na mnie.

— Chcieliśmy tutaj nastraszyć pana Jeremiasza — odpowiedziała pani Irena.

— Oboje? — pytała dalej Salomea.

— Tak jest, oboje — odparła pani Irena — bo sama bałam się straszyć drugich!

— Nie dziwnego — do takiej roli trzeba także odwagi!

Przy tych słowach patrzała mi w oczy Salomea, jakby tam coś wyczytać chciała. Zdobyłem się wreszcie na słowo.

— Niemniej także trzeba odwagi — rzekłem — aby samej jednej siedzieć pod wieczór w tej odległej altanie!

— A widzisz — że byłam tak odważna! — odparła z zimnym nieco uśmiechem Salomea.

Odwążyłem się teraz spojrzeć w głąb altany. Nie było tam nikogo!

— Więc sama tutaj siedziałas? — zapytałem w leksem sercem — nie bałaś się zmierzchu, który już zapada?

— Byłam pewną, że gdy zmierzch zapadnie — już nie będę tu samą!

— Czy kogo oczekiwałaś?

— Nieinaczej!

Zimny ton, jakim mówiła Salomea, uderzył mnie nieprzyjemnie. Zdaje się, że i pani Irena tego samego doznała uczucia, bo oboje naraz spojrzeliśmy na siebie.

Salomea widziała to spojrzanie. Patrzała na mnie czas dłuższy. Złośliwy wyraz pojawił się na twarzy pani Ireny.

— Dziwi mnie to — ozwała się — żeś się nie doczekała swego towarzysza! A on przecież tak pedantyczny jest w swoich projektach!

— Tym razem — widać — był czem innym zajęty... za co trzeba go zaraz ukarać!

Salomea zbliżyła się tutaj do mnie, wzięła mnie za rękę i z pewną gorączką uściskała mnie. Dłoń jej była gorąca, a nawet twarz miała bardziej ożywioną niż zwykle.

Pani Irena patrzała na nas z jakimś nieokreślonym wyrazem na twarzy. Wyraz ten mógł oznaczać jej powątpiewanie w szczerść naszych uścisków...

I mnie ten uścisk Salomei wydawał się jakiś niezwykły. Trzymała ciągle moją rękę przy sercu swoim, które biło niespokojnie i nieregularnie.

— Czy ci co jest? — zapytałem.

— Już mi nic — odpowiedziała głosem niezwykłej wibracyi — ale przed chwilą... miałam jakiś zawrót głowy!

Korespondent: Republika doktryny! to nowe wyrażenie.

Simon: W rzeczy samej nowe. Republika doktryny, o której marzy p. Gambetta, opiera się na danych naukowych (sur les procédés scientifiques). P. Paweł Bert, który jest człowiekiem nauki, jest jej personifikacją. Jest to opanowanie władzy przez doktrynę. Gambetta chce rządzić Francją za pomocą inżynierów, architektów, geome-trów i chemików.

Korespondent: Podczas gdy p. Grévy?..

Simon: P. Grévy opiera się na ży-wiołach obywatelskich, na starym systemie, który polega na dobieraniu ludzi praktycz-nych, ludzi interesów (des gens d'affaires) ludzi prawa, pisarzy, myślicieli.

Korespondent: To tłumaczy w rzeczy samej antagonizm pomiędzy p. Gam-bettą a p. Grévyem.

Simon: Przytem trzeba mieć jeszcze na uwadze, że p. Grévy jest mężem półno-cy, a Gambetta mężem południa. Grévy lubi oszczędność, Gambetta przepych (faste). Gré-yy jest zimnym jurystą, Gambetta jest Wło-chem z przymieszką krwi francuskiej (mâtiné de franchise), puszczającym wodze swojej imaginacji. Pierwszy daje przystęp ideom dojrzałym, przyjętym, wyprobowanym, uzna-ny, Gambetta hołduje ideom ekscentry-cznym.

Korespondent: Wiem dobrze, że Gambetta i Grévy są sobie przeciwni, ale panuje przekonanie, że się nienawidzą.

Simon: Pan pytasz mnie o to, cze-go nie wiem. Podaję panu powody, dla któ-rych Grévy i Gambetta nie mogą się z so-bą zgadzać. Na stanowiskach, jakie obydwa zajmują, niezgodą ta może tylko sprowadzić walkę i skończyć się klęską jednego lub drugiego. Ta fatalna perspektywa może wy-tłumaczyć nienawiść, o której pan mó-wisz.

Korespondent: Ale walka ta, któ-rej istnienia nie przeczę, toczy się jeszcze zupełnie w ukryciu.

Simon: W ukryciu dla tych, którzy nie widzą, którzy nie rozumieją polityki, walka ta jednak wybuchła otwarcie przed kilku tygodniami.

Korespondent: Tak, od pańskie-go wystąpienia przeciw ustawom Ferry'ego.

Simon: W istocie nie potrzebuje się z tem kryć i owszem poczytuję to sobie za chlubę, że w sprawie tej byłem i musiałem być narzędziem, maszyną ożywioną duchem i rozumem prezydenta republiki.

Korespondent: Więc to z namo-wy Grévy'ego?..

Simon: Zgoła nie. Grévy zna swój obowiązek. Uważa on siebie za pierwszego urzędnika republiki a konstytucja trzyma go przykutym do brzozy (le tient enchaîné au rivage). Pozostawi on swobodny przebieg wypadkom i zastosuje się do woli parlamen-tu ale nie można mu zabronić myśleć i mieć swoje własne zapatrywania. Rzeczą jego przyjaciół, tych co go otaczają, jest rozu-mieć jego myśl i jego zapatrywania, oni też

powinni się starać urzeczywistnić je tak, aby on nie potrzebował mieszać się do ni-czego.

Korespondent: A zapatrywania Grévy'ego?

Simon: Są wręcz nieprzychylnie u-stawom Ferry'ego. Uważa on je za niespra-wiedliwe (abusives) niepolityczne i niebez-pieczne. Powiedział to wobec mnie i kilku swoich przyjaciół. To też skłoniło mnie do zajęcia mojej postawy. Stałem się tłumaczem myśli Grévy'ego i wszystkich tych, którzy mają zaufanie do jego zdrowego rozumu i jego uczciwości. Nie jestem odosobniony w kampanii, którą podjąłem przeciw ustawom Ferry'ego.

Korespondent: Niewątpliwie dla-tego, że tak rezolutnie rzuciłeś pan rękawicę?

Simon uśmiechając się: Nie! Wszy-scy ci, którzy mnie znają, powiedzą panu że jestem człowiekiem spokojnego temperamen-tu. Nie zyczyłem sobie, aby rzeczy tak pręd-ko stanęły na ostrzu, ale wypadki popehnę-ły mnie naprzód. Prasa opanowała mnie, wciągnęła, a ja nie opierałem się. Przyczyni-ła się też do tego opinia publiczna, która od pierwszego dnia mojego wystąpienia prze-ciw ustawom Ferry'ego zaczęła mnie obsy-pywać listami pełnymi serdecznych życzeń i zachęty.

Korespondent: Ale czy i w senacie masz pan zwolenników?..

Simon: Mam większość za sobą. Gdy-bym chciał wymienić nazwiska senatorów, którzy mi sprzyjają, byłbyś Pan nie mało zdziwiony a gdybyś powątpiewał, pokazał-bym panu odebrane od nich listy, któreby usunęły wszelkie niedowierzanie.

Korespondent: A więc według zda-nia pańskiego artykuł 7 nie zostanie przy-jęty przez senat?

Simon: Z całej ustawy przejdzie tyl-ko to, co się odnosi do udzielania stopni. W kwestyi kongregacyi Ferry będzie miał przeciw sobie większość znaczną stosunkowo

Korespondent: Ale co potem, czy Ferry wystąpi z ministerstwa?

Simon: Możesz pan być pewnym, że nietylko sam wystąpi, ale pociągnie za sobą wszystkich swoich kolegów, ponieważ wszy-scy ulegają temu samemu prądowi, i przy-gotowują przeciw sobie reakcję. Freycinet wdał się w wielką awanturę z kolejami pań-stwowymi, które będą ruiną dla kraju. Ti-rard jest wprawdzie dzielnym mężem, rzad-kiej prawości i wielkiej inteligencji, ale za nadto zapalił się dla teoryi wolnej wymiany, wygłoszonej nieco za głośno i zabiera się do kwestyi handlowej bez należytej rozwa-gi. Co się tyczy panów Lepère i Le Royer, to wprowadzili oni do administracyi system podejrzewania i denuncyacyi, który musi wydać najgorsze owoce.

Korespondent: A więc cały gabi-net ustąpi, ale kiedy?

Simon: Bardzo prędko. Powrót do Paryża sprowadzi przesilenie. Ten powrót do Paryża nie ma żadnego znaczenia. Jak się wyraził p. Dufaure, jest to tylko uderzenie

wiosła o łódkę. Uderzenie wiosła jest niezem; może popchnąć łódkę o kilka centimetrów w bok, ale to zboczenie wystarcza, aby od-dalić łódkę na tysiąc mil od portu.

Korespondent: A więc według pań-skiego zdania gabinet upadnie dopiero w ja-kiś czas po powrocie do Paryża?

Simon: W styczniu lub lutym. Gdy Izby będą w Paryżu, trzeba się będzie liczyć ze zgromadzeniami, objawami opinii publi-cznej, z nieprzewidzianymi zaburzeniami. Walki wywiążą się coraz gwałtowniejsze.

Korespondent: A po upadku obe-nego ministerstwa co uczyni Grévy?

Simon: Nie będzie rozpaczal, przeci-wnie zwróci się wtenczas do Gambetty. Bę-dzie go prosił o złożenie nowego gabinetu.

Korespondent: Co zrobi Gambetta w takim razie?

Simon: Będzie nieco zakłopotany. Wobec Grévy'ego nie będzie mógł użyć tak-iego samego pretekstu, jak wobec marszałka. Mimo to nie przyjmie tytułu prezydenta Rady, ale wybierze ministrów z pomiędzy swoich przyjaciół, Brissona dla spraw we-wnętrzných, Allain Targe'go dla handlu, Prousta dla sztuk pięknych. Generał Fare, spamiętaj pan sobie dobrze ten szczegół, zostanie ministrem wojny.

Korespondent: Jak długo będzie istniał ten gabinet?

Simon: Nie długo. Ulegnie on koa-licyji kierowanej przez p. Clémenceau a zło-żonej z najskrajniejszej lewicy, dwóch cen-trów i prawicy.

Korespondent: Do diabła! ale zda-je mi się, że panu Grévy trudno będzie wy-brać sobie ministrów z tej koalicyi.

Simon: Tego nie uczyni. Skoro ża-dne ministeryum parlamentarne nie oka-że się możliwym, zażąda Grévy rozwiązania Izby a senat zezwoli na to.

Korespondent: A nowe wybory pod jakim ministeryum zostaną przeprowa-dzone?

Simon: Czy pan nie zgadniesz?

Korespondent: Tak, będziecie mieli rewanż za 16 maja. Z panem, jako prezy-dentem Rady i ministrem spraw zewnę-trznych...

Simon: I Leonem Renault jako mini-strem spraw wewnętrznych, Ribotem spra-wiedliwości, Bardoux oświecenia publicznego, Lamy wyznań i Wilsonem finansów.

Korespondent: Czy pan sądzisz, że nowe wybory wypadną w duchu tego ministerstwa?

Simon: Mam nadzieję, jeśli tylko nie będzie się działo zbyt szybko. Postępując powoli, można osiągnąć większość umiarko-waną, zdolną stworzyć i ugruntować to, co nazwałem republiką rozumu.

Korespondent: A gdyby jednak wybory te wypadły w duchu radykalistów?

Simon: Wtenczas ministerstwo usta-piłoby a Grévy ustąpiłby razem z niem. Miejsce zostałoby opróżnione dla Gambetty i jego przyjaciół.

Korespondent: Ale w takim razie cóżby się stało z republiką?

Simon: Nie jestem dość bezstronny wobec Gambetty, abym panu powiedział, co oznacza ta szarada, ale nie bronię panu od-gadnąć.

Korespondent: Odgadłem i dzięki-je. Czy pozwolił mi pan ogłosić to, co od niego słyszałem?

Simon: Nie mam prawa pozwalać ani też zakazywać panu tego. Nie mam żadnego powodu do tajemia tego, co myślę. Zrób Pan co się Panu podoba.

(Wschodnio-rumelska komisya pograniczna).

O pracach wschodnio-rumelskiej komi-syi pogranicznej podaje Fremdenblatt z Stam-bulu obszernie sprawozdanie, z którego wy-jmujemy ważniejszy ustęp: „Począwszy od Alemdar nad Arda, wzdłuż doliny Ardy, do-liny Czander, w Kara-Balkanie i w górach Rhodope, na obszarze zamieszkałym przez Pomaków, aż do Despotu-Daghu, ale nie da-lej, cała władza cywilna i wojskowa zdaje się spoczywać w rękach trzech ludzi, z któ-rych żaden nie może wykazać się manda-tem ze strony jakiegokolwiek rządu Ludźmi tymi są: Hadzi Ismail Jussuf, Belivan bej i Kara Jussuf. Strój i uzbrojenie ich wojsk, dobrze zresztą zorganizowanych, są nad wszelki wyraz rozmaite i wyglądają bardzo awanturnie. Obok starych podartych tu-reckich i rosyjskich mundurów, spotkać się można ze zwykłym strojem wieśniaczym albo z czerwonym strojem Pomaków. Obok wybornych karabinów systemu Henry Mar-tini i Snidera, tudzież znakomych rewol-werów, znajdziesz tu strzelby nadzwyczajnej długości t. z. skalkowe, zwykłe pistolety gładkie i hanczary. Od Kirdżalilar wzdłuż działu wód aż do Despotu-Daghu stoją po-sterunki Kara Jussufa po części w t. z. 'ku-lach, po części w małych oszańcowanych for-tach. W każdej takiej pozycji stoi zazwy-czaj jedna kompania. Komisya miała nieraz sposobność przypatrzeć się tym posterun-kom; wszędzie oddawano jej honory woj-skowe. Głównymi punktami zbornymi pow-stańców są: Kirdżalilar nad Arda i Küsten-dzik niedaleko Krusowa-Daghu. Ponieważ w przeważnej części obszaru zwiedzonego przez komisję spoczywa władza nie w rękach rządu tureckiego, lecz w rękach pow-stańców, przeto potrzeba było znaleźć jakiś modus vivendi z tymi ludźmi. Ażeby prze-bić się przemocą przez ich szeregi, na to nie wystarczała mała eskorta, złożona z 60 jeźdźców; w tych bowiem okolicach dzikich i górzystych nie nie pomogłaby nawet ar-mia liczna i silna. Turecki delegat, podpuł-kownik Chakir bej, przybywszy do Arda-ki nad Arda, zaprosił tedy powyżej wymienio-ne trzy osobistości do siebie, a to celem po-rozumienia się i wybadania ich opinii. Po-ważnie i stanowczo ale z pewnym spokojem wytłómaczył im prawdziwy cel przybycia komisyi i wezwał ich, ażeby złożyli dowód, że zasługują na zaufanie, jakie w nich po-kłada, i nietylko nie przeszkadzali pracom komisyi, ale nadto popierali ją wszelkiemi

— Zawrót głowy — powtórzyłem z pe-wnym akcentem, którego sam sobie wytłó-maczyć nie mogłem — czy ten zawrót już minął teraz?

— Nerwowe ataki — odpowiedziała pani Irena — przemijają szybko...

Pani Irena miała teraz tak złośliwy wy-raz twarzy, że to mnie formalnie obrażało.

— Do nerwowych ataków — odpowie-działem—należą także złośliwe domysły, jakie-mi innym ludziom szkodę wyrządzamy!

— Czyż tu kto kogo o co posadza? — zapytała z całą naiwnością pani Irena.

— Uchowaj Boże — odpowiedziała prę-dko Salomea, biorąc za rękę panią Irenę — lada pozor nie nadaje nam prawa do tego!

— A cóż dopiero — rzekłem — jeżeli żadnych nie ma pozorów?

W tej chwili otwarła się ściana utwo-rzona z malw, które płot zakrywały, a w szcze-linie ciemnej okazał się popielaty cylinder pana Jeremiasza...

Pani Irena spojrzała na mnie z uśmie-chem ironicznym. Nie umiałem się na nie zdobyć w tej chwili, aby na ten uśmiech odpowiedzieć...

— Chodźmy! — rzekłem do Salomei, i podałem jej rękę.

Popielaty cylinder pana Jeremiasza znikł napowrót w ciemnej ścianie malw.

— Czy chcesz mnie pan tutaj w samo-tności zostawić? — ozwała się śmiejąc pa-ni Irena — ja nie mam takiej odwagi jak Salomea!... Poczekajcie na mnie!

X.

We dworze czekał już na mnie radca. Siedział przy zielonym stoliku i tasował karty.

— Czekam już od godziny — ozwał się — jak widzę, zaniedbujesz pan swoje obowiązki. Któż będzie trzeci?

— Poproszę siostry — odpowiedziałem z rezygnacją ofiary.

— Dzisiaj będę ja grała — rzekła pani Irena.

— Czyż to być może? — zawołałem — a któż będzie słuchoł o szarej godzinie im-prowizacyi pana Jeremiasza?

Uśmiech złośliwy przebiegł po twarzy pani Ireny.

— Znajdzie on sobie słuchaczy — od-powiedziała — nie będzie on wołającym na puszczy!... Lińcia i Arturek bardzo lubią mu-zykę! Niech pan zaczyna!

Usiadłem do gry. Karty wysuwały mi się z ręki. Kilka razy pomyliłem się.

— Wracając do naszej rozmowy — za-czął radca — powiadam panu, że obywatel-stwo nasze wiejskie samo kopie sobie grób dla siebie. Spójrz pan tylko po swoich są-siadach? który z nich myśli o pracy produ-ckcyjnej? Bawić się, jeść i pić dobrze, to całe ich zatrudnienie! I pieniądze pożyczają! A w tem są mistrze! Niech tylko jaki bank się utworzy, który wyżej nad Towarzystwo kre-dytowe pożyczają, to jest zaraz w obłączeniu!... A czy ta pożyczka idzie na ameliorację go-spodarstwa? Gdzie tam! Wycieczka za gra-nicę — nowa suknia dla jejmości — nowy ekwipaż i gierka szlachetna dla jegomości wszystko to pożera... Mówię panu, jeżeli tak dalej pójdzie, to doczekamy się bardzo smut-nych rzeczy!

Dzisiejsza doza „rozumu“ radzieckiego przeminęła dla mnie bez wrażenia. Słucha-łem go machinalnie, a nawet słowa jego pa-miętałem dobrze, ale obok tego kłębiło się coś w mojej głowie, czego nawet nazwać nie umiałem.

— Czy masz pan jeszcze Metternicha? zapytał radca po skończonem swoim kaza-niu o wytwornem jedzeniu i piciu obywa-telstwa.

— Johanisbergera?

— Tak... tego w ciemnych flaszках!

Wyborne winko!

— Jest coś jeszcze...

— Możeby lampeczkę przy preferansie...

— I owszem — wierni zawsze płacą proboszczowi swemu za kazanie, chociażby ich wszystkich do piekła wysłał!

Radzcy podobały się moje słowa.

— Jeżeli tak — dodał — to każ z łaski swojej podać swemu proboszczowi do tego winka i kawałek Rocfort!

Wydałem stosowne rozkazy — a gra szła dalej swoim trybem.

— Jak pan dzisiaj jesteś roztargniony! ozwała się pani Irena, rzucając karty, których miała za wiele.

Spojrzałem przed siebie. Przed nami stała Salomea i patrzyła na mnie spokojnie i z uwagą.

— Czy ci służę za model dzisiaj? za-pytałem z uśmiechem.

— Tak — odpowiedziała dosyć zimno — studyję całą grupę. Jest w niej dzisiaj pew-na zmiana!

— Nowa osoba weszła do obrazu! uzu-pełniła pani Irena.

W tej chwili usłyszałem akordy forte-pianu w dalszym pokoju. Salomea obróciła się i wyszła wolnym krokiem, jakby była zamysłona.

Gra dzisiejsza bardzo mi dokuczala. Dałbym za to dziesięć butelek oryginalnego Johanisbergera, gdyby mnie radca uwolnił. Nie mogłem poznawać kolorów. Wino bra-łem za dzwonkę a żołądz za czerwien. Króla nie mogłem odróżnić od chłopca a damy od króla. Radca gniewał się i zżymał i od czasu do czasu dawał mi spore dozy swego „rozumu“ za moje wino i ser francuzki.

Coś mnie ustawicznie niepokoiło. Zda-wało mi się, że złodzieje wkradli się może do szpiehlerza, że gumna może kto podpalił. Kazałem Szymkowi wyjść na dziedziniec i wokoło się obejrzyć, czy gdzie łuny nie widzi.

Z dalszych pokoiów dolatywał mnie ciągle głos fortepianu. — Wreszcie kazał mi radca karty moje odsłonić. Skorzystałem z

tego i wyszedłem do pokoju, w którym wy-grywał sobie pan Jeremiasz.

W pokoju było już dobrze ciemno. Wi-działem tylko ciemną ruszającą się masę przy fortepianie. Był to artysta i jego głowa rozczochrana.

Dalej pod oknem obaczyłem na kozetce jakąś postać kobiecą. Zbliżyłem się; była to Salomea

— Siedzisz tak sama? zapytałem, bio-rąc ją za rękę.

Ręka Salomei była gorąca.

— Nie jestem sama — odpowiedziała — pan Jeremiasz ze mną!

— Słuchasz muzyki?

— Tak... jestem dzisiaj w usposobieniu wyjątkowym. Myślę nad tem i odgaduję, coby naprzykład te tony muzyki oznaczać miały?

— Cożby mogły oznaczać?

— Podsuwam pod nie różne zapytania i czekam, czy mi nie odpowiedzą.

— Czy ci dotąd nie nie odpowiedziały?

— Zostanie to przy mnie!

Radca wezwał mnie do gry. Tego było już mi za wiele.

— Przepraszam bardzo — rzekłem do radcy — ale ja dalej grać nie mogę. Dam zastępcę — zawołam siostry.

— Dla czego pan grać nie możesz? zapytała Irena.

— Mam... migrenę!

Wyszedłem na dziedziniec. Chłód nocy dawał się już dobrze czuć, ale dla mnie był on lekarstwem. Krew moja rozgrzana zaczęła się powoli ochładzać. Mimo to patrzyłem pilnie na wszystkie strony, czy się gdzie nie pali, czy złodziej nie wyłamuje gdzie okien.

Wszędzie było cicho i spokojnie. Zdała tylko dolatywał głos tubalny poczciwego Fandulskiego, który opieszale służbie oka-zywał swoje niezadowolenie jak zawsze.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

siłami. Przyrzekli oni uczynić zadość tej prośbie i istotnie dotrzymali słowa. Komisya nie natrafiła nigdzie na najmniejszy opór; wszędzie wspierali ją powstańcy z największą uprzejmością, dodając jej w razie potrzeby ludzi, którzy wskazywali i torowali jej drogę. Czasami potrzeba było około 30 ludzi, ażeby usunąć barykady w lasach utworzone z drzew pościnanych. Kara Jussuff namienił, że wiadomo mu bardzo dobrze, iż ma przed sobą delegatów siedmiu cesarzy, którzy muszą wytyczyć granicę tak, jak została oznaczona w traktacie berlińskim i że delegatom nie wolno zmienić kierunku tej granicy. Nadmieniał także, że ma swoje odrębne poglądy co do tego, jak linia graniczna powinna być właściwie wytyczona, i że cieszyłoby go bardzo, gdyby granica przez niego wytyczona zgadzała się z granicą oznaczoną w Berlinie. Temu życzeniu Kary Jussuffa stało się zadość, tam, gdzie granica w myśl traktatu berlińskiego ma się ciągnąć wzdłuż rzeki wód. Hadzi Ismail i Jussuff Belivan bej towarzyszyli komisji aż do Kirdzalliar a Kara Jussuff aż do Cepelidagh. Na górze Merardia, niedaleko Cepelidagh, która wznosi się 8200 stóp nad powierzchnią morza, i gdzie komisya obozowała w namiotach, zaspanych śniegiem, czekała już deputacya bułgarskich mieszkańców ze wsi Pasmakli i Esatag, które pozostały przy Turcyi. Deputacya składała się z 100 kobiet i tylu mężczyzn. Dowiedziawszy się, w którym namiocie przebywa komisarz austriacki i niemiecki, ukłękła deputacya przed tym namiotem i zanosząc się od płaczu i zalamującej ręki, zaczęła błagać, ażeby powyżej wymienione dwie wsi zostały przyłączone do Wschodniej Rumelii, a jeżeliby to być nie mogło, to niechaj komisarz austriacko-węgierski błaga swojego monarchę, ażeby obie te wioski przyłączył do Bośni.

(Wojna w południowej Afryce.)

Angielski minister wojny otrzymał następującą depezę od komendanta wyprawy przeciw Zuluzom, Garneta Wolseleya: „O bóże nad dolnym Umlatoosi Drift 21 lipca: Wczoraj miałem pomyślną konferencję z najwybitniejszymi naczelnikami okręgu nadbrzeżnego i zakomunikowałem im w ogólnych zarysach moje plany ugodowe. Wszyscy zgodzili się na nie, ale wszyscy są zdania, że pokój jest niemożliwy, dopóki Cetewayo będzie pozostawał na wolności. Szybki odwrót z pod Ulundi zbałamucił ich, a Henryk Bulwer donosi, że krajowcy w Natalu tak samo myślą o tem. Uważam tedy za rzecz konieczną powrócić do Ulundi, zając ten punkt wojskiem i stanąć sam na czele wyprawy. Do wszystkich naczelników wysłałem gońców i kazałem ich prosić, ażeby 10 sierpnia przybyli do Ulundi i naradzili się ze mną co do pacyfikacji kraju. Wojska będą operować pod dowództwem Baikera Russella w kierunku czarnego Umlatoosi, począwszy od Intabankawy, wspólnie z Obamem, który przebywa nieco dalej na północy i ma w swych szeregach kilku *burghersów*. Swazis, pod dowództwem pułkownika Villiersa, przekroczy nieco dalej na północ rzekę Pongolo; w jego towarzystwie znajduje się polityczny agent Macleod. Jestem zdania, że teraz mamy więcej wojska niż nam potrzeba, mam tedy zamiar rozwinąć pierwszą dywizję i brygadę kawalerii i odesłać do domu generałów Crealocka i Marshalla wraz z sztabem. Odsyłam lansyerów (bez koni) nr. 13, 24 i 17 do kraju, a baterię Ellersby'ego na św. Helenę. Tremlett bawi w Capetown i rozpusza do domu kilka korpusów kolonialnych. Brygada marynarska wsiada dziś na okręty. Lord Chelmsford, który zrezygnował, wraca dzisiaj ze swoim przybojnym sztabem do Anglii. Generał Wood i pułkownik Baller wracają także celem poratowania zdrowia rzeczywiście nadwątlonego. Wszyscy zbyteczni już oficerowie sztabowi i niżsi wracają do Anglii. Widoki rychłego zawarcia pokoju i pacyfikacji kraju, są mojem zdaniem, bardzo dobre.”

Specjalny korespondent *Standarda* donosi 21 lipca z Durbanu: „Wybrzeże jest całkiem upacyfikowane a podróż w tych okolicach jest tak bezpieczną jak w samym Natalu. Z St. Paul przybyłem do Durbanu tylko w towarzystwie jednej osoby i nie doznałem nigdzie żadnej przeszkody. We środę mówiłem z Garnetem Wolseleyem. Uważa on wojnę za skończoną, Lord Chelmsford, generał Wood i pułkownik Buller wracają do Anglii. Opinia publiczna nie zgodzi się z zapatrywaniem Garneta. Koloniści są zdania, że akcyja zanadto szybko naraziła rezultaty wojny. Tak samo twierdzą krajowcy. Nasz szybki odwrót z Ulundi, rozpuszczenie ochotników i przygotowanie do wysyłki wojsk naszych do Anglii wywołały ten skutek, iż Garnet Wolseley był zmuszony zająć ponownie Ulundi. Ze strony krajowców wzdłuż całego wybrzeża nie grozi nam już żadne niebezpieczeństwo. Oświadczyli oni jednogłośnie, że oszukano ich co do potęgi Anglików i że odtąd nie odważą się nigdy prowadzić z nami wojny. Minie z

pewnością wiele lat, nim usłyszymy o niepokojach w tych stronach. Krajowcy powrócili do swych *kraalów* i oddają się spokojnej pracy. Gdy *Swazisy* i *Amalongasy* dowiedzieli się o bitwie pod Ulundi, wysłali natchembiast gońców, aby zawiadomili nas, iż poddają się zupełnie; obiegają jednak pogłoski, że nasz odwrót z Ulundi i niewytłomaczone niezm rozdrobnienie naszych sił zbrojnych zachwiała ponownie pierwotne postanowienie dzikich. Cetewayo ma przy sobie sześciu naczelników i około 1000 ludzi zbrojnych. Żałują tu powszechnie, że Wood i Buller, najzdolniejsi komendanci, jakich tu mieliśmy, nie zostali wysłani w pogon za Cetewayem na czele lotniej kolumny i jeźdźców krajowych. Możeby byli schwytali Cetewayę, albo przynajmniej zmusili go do ucieczki poza granicę północną, nim opuściliśmy Ulundi. Jak dziś rzeczy stoją, kosztować nas będzie wiele pracy, nim schwytamy Cetewayę, albo przynajmniej zmusimy go do wejścia z nami w układy.”

Times otrzymały z głównej kwatery nad wodospadem Umwalosi następującą relację z 22 lipca: „Ostatnie doniesienia potwierdzają fakt, że po odrocie naszych wojsk z Ulundi, wstąpiła w Cetewayę otucha, sądzi bowiem, że do odrotu zmusiły nas albo olbrzymie straty albo też bojaźń. Donoszą nam, że Dhibene, potężny naczelnik, bawi przy królu w Ngomwald z 3—4 tysiącami ludzi. Pośrednicy mogliby wprowadzić zachwiał wierność tego naczelnika, ale niestety trudno dostać takich ludzi, bo każdy obawia się, że dzieje wymordują ich w mniemaniu, że są szpiegami angielskimi. Wszystko to zmusza nas do ponownego wysłania naszych wojsk na wysunięte pozycje. Generał orygdady Clarke wyruszy z dwoma pułkami przez St. Paul i zajmie Ulundi. W Ontoganesi urządzimy pozycję ufortyfikowaną, którą nazwiemy fortem Wiktorii. Pułkownik Backer Russell maszeruje z jednym pułkiem piechoty, jednym szwadronem dragonów z gwardyi królewskiej i z całą jazdą nieregularną na zachód, przeprawi się przez Biały Umwalosi i operować będzie na południowym zachodzie gór Lebombo. W Juaklankula urządzimy pozycję ufortyfikowaną zwaną fortem Jerzego. Garnet Wolseley uda się do Ulundi, ażeby ztamtąd podyktować warunki pokoju. Oham wyruszy z północnego zachodu a Swazis pod kierownictwem pułkownika Villiersa z północy. Wszystko to stało się koniecznym, ponieważ zachodzi obawa, że Cetewayo zbiera napowrót wszystkie swe siły zbrojne.”

Z głównej kwatery w Point Durnford otrzymały *Times* następującą relację z 18go lipca „Oham, młodszy brat króla Zuluzów, obowiązał się schwycić Cetewayę. Jego siłom zbrojnym towarzyszyć będą dwaj oficerowie angielscy.”

Korespondent *Daily Telegraph* pisze 20 lipca z Port Durnford: „Dowiaduję się właśnie, że Cetewayo wysłał do Johna Duna posłów z zapytaniem, jakie warunki postawiłby mu teraz Anglicy, jeżeliby chciał się poddać.”

KRONIKA

— **Z Wieliczki** otrzymaliśmy wczoraj wiadomość telegraficzną, że rysy na powierzchni ziemi ponad szymbem *Kloski* nie przybrały groźniejszych rozmiarów, w samym zaś szybie nie znaleziono także nic, coby nakazywało obawiać się jakiej katastrofy. Mimo to przedsięwzięto wszelkie możliwe środki ostrożności. Z Wiednia przybyła do Wieliczki komisya ministeryalna, w której gronie znajduje się także radca górniczy Stopf. Miejscowy zarząd górniczy powołał nadto rzeczoznawców, a mianowicie pp. Gradninga z Jaworzna i Reichenberga z Krzeszowic. C. k. Namiestnictwo wydelegowało do Wieliczki c. k. radcę Namiestnictwa Lachowskiego. Celem skutecznego zamknięcia dróg i miejsc, na których pokazały się rysy, zawiązano asystensy wojskowej.

— **Posiedzenie Rady miejskiej** odbędzie się jutro, we czwartek, o godzinie 6 wieczorem. Na porządku dziennym między innymi: Sprawa umieszczenia ośmioklasowej szkoły wydziałowej żeńskiej, tudzież szkoły ludowej im. Konarskiego, i wnioski komisji dla spraw fundacyi Romana Ducheńskiego względem zakupu realności pod l. 379 na Chorążczyźnie.

(k) **Na ćwiczenia jesienne** ściągają się do Lwowa znaczna liczba wojska z prowincyi, wskutek czego ożywił się bardzo ruch w mieście, zwykle o tej porze wyludnionem. Wczoraj osobnym pociągiem przybył garnizon czerniowiecki, mianowicie bataliony rezerwowe pułku br. Kellner, którego bataliony liniowe dawniej stały we Lwowie, a obecnie stoją załogą w Serajewie.

— **Akademia umiejętności** Na ostatnim przed feryami posiedzeniu komisji archeologicznej, odczytano obszerną relację księdza A. Brykoczyńskiego z poszukiwań w Płocku, w r. 1878 odbytych, z objaśnieniem

licznych okazów zabytków przedhistorycznych, przysłanych w darze dla muzeum Akademii z dołączeniem wykazu wykopalisk, jako materiału do mapy archeologicznej Płockiego. Następnie p. T. Ziemięcki czytał rzeź o badaniach dra Leona Dudrewicza nad rzeką Swidrem, na cmentarzyskach Żebraczkii, Oleksianki, Kochan, Lalin i Rędziska, w powiecie Nowomińskim gubernii warszawskiej. Dr. Dudrewicz dołączył do sprawozdania rysunki i akwarele przedmiotów odkopanych i zebranych. Dr. Konstanty Hoszowski czytał historyczną wiadomość o domu w Krakowie kardynała księcia Radziwiłła, biskupa krakowskiego. Nakoniec p. J. N. Sadowski zadał sprawę o naukowej wartości i doniosłości zbiorów archeologicznych po ś. p. Bolesławie Podczaszyńskim w Warszawie, podnosząc ważność szczególnie tego oddziału, który zawiera znakomite wykopaliska.

— **Biuletyn meteorologiczny** stacyi centralnego instytutu meteor. w Döbling pod Wiedniem z dnia 12 sierpnia opiewa: Najniższy stan barometru 748 mm. w Rossyi, drugie *minimum* barometryczne 755 mm. na zachodnim wybrzeżu Francyi; najwyższy stan barometru 763 mm. w Niemczech. We Włoszech 758 mm. Wiatry słabe, powietrze po większej części pogodne i spokojne.

— **Znany uczyony francuski**, materialistyczny filozof Littré, złożony jest od dni kilku ciężką chorobą w Paryżu. Choroba jest tego rodzaju, że pacjent przebywać musi ciągle w zamkniętym szpitalu, ogrzanym na 36° C., przy niższej temperaturze bowiem stan jego corazby się pogorszał.

— **Na rzecz Szegedynu** urządza rząd węgierski nadzwyczajną loteryę dobroczynną, której główne wygrane stanowią będą sumy 50.000, 20.000, 15.000 zlr. i t. d. w złotej rencie węgierskiej. Cena losu 2 zlr.

— **W Serajewie** jeszcze na trzeci dzień po pożarze, d. 11 bm. dopalały się magazyny, mianowicie w takwanym *Taszi-han*, gdzie sprowadzono dla rychłego ugaznienia pobliski potok aż na podwórze. Spaliły się tu niezmiernie zapasy kawy, cukru, tytoniu, tłuszczów i t. p. Z urzędników radca górniczy dr. Herbisch utracił wszystkie swe notatki i instrumenta naukowe. Urzędnicy nie mają mieszkania. Dyrektor teatru serbskiego utracił wszystko. Wielu mieszkańców tymczasowo przesiedla się do Trawnika. Komitet pomocy dla pogorzalców składa się z członków rady miejskiej hega Kapetanowicza, Rajkowicza, archimandryty Kozanowicza, O. Buzuka, rabina Saloma, efendiego Barucha, hadzi Liwalca i sekretarza miejskiego Krenęca. W pierwszym dniu po pożarze rozdał komitet pomiędzy najpotrzebniejszych 400 kilogramów mąki, 1.000 porcji chleba i 100 zlr. W nocy na 11 bm. szalała nad dymiącymi się jeszcze zgłiszczami wielka burza. Pogłoski, jakoby tu i owdzie wybuchnąć miały niepokoje, okazały się nieprawdziwymi. Pod Rogatycą palił się las i zład zapewne powstała pogłoska o niepokojach w okolicy tego miasta.

— **Wielkie niebezpieczeństwo** zagraża wiosce górskiej Entremont w Sabaudyi, położonej na rzekę Iserę. Wody tej rzeki pod mulają ciągle południowy, bardzo stromy stok wielkiej góry pobliskiej, która z tego powodu wyszła z równowagi i zaczyna się sunąć w kierunku wspomnianej wioski tak szybko, iż władze zarządzić musiały najspieszniejszą dyslokacyę mieszkańców Entremont. Usuwająca się góra każdej chwili zasypać może tę miejscowość ze szczytów.

— **Most przez La Manche.** Od dawna mieszkańcy europejskiego kontynentu marzyli o tem, jakby to było przyjemnie chociażby dostać się zład do Anglii, zamiast przeprawy okrętem, połączonej z nieuchronną chorobą morską, przejechać sobie wygodnie przez most zbudowany nad kanałem Kaletańskim. Za kilka lat wprawdzie tunel podmorski łączyący wybrzeże francuskie z angielskim, ale jazda tunelem tego rodzaju zapewne także nie będzie należała do wielkich przyjemności. Otóż inżynier francuski, p. Berard de Sainte-Anne zromantyzował marzenia podróżującej publiczności, przedłożył rządowi angielskiemu plan budowy mostu, albo raczej olbrzymiego wiaduktu po nad „rękawką” morską od przylądka Grinez do Folkestone. Według projektów tego przyjaciela ludzkości wiadukt ten spoczywałby na 175 kolosalnych słupach, rozstawionych w odległości dwustumetrowej jeden od drugiego, budowa zaś nawierzchnia miałaby być wykonaną podług tak zwanego systemu rurowego, podobnie jak mosty przez Strait i East River, łączące Brooklyn z Nowym Jorkiem. Koszta budowy oblicza p. Saint-Anne na 300 milionów franków.

— **Trzydzięści kotów** chowała w swym mieszkaniu pewna sądzia wdowa w Wiedniu. Przeszło połowa tych zwierząt dotknięta była w ostatnich czasach brzydka chorobą skórą, ponieważ właścicielka ich w obawie, ażeby który z kotów nie uciekł albo nie został skradziony przez domowników, nigdy ich z mieszkania nie wypuszczała. Policya ze względów sanitarnych skonfiskowała cały ten zwierzyniec pokojowy, przyczem pokazało się, że u jej kotów choroba zrobiła już takie postępy, iż musiano je oddać opraawy; resztę zabrał weterynarz miejski i po odbytej „kuracyi” zwrócił je właścicielce.

— **Niewolnictwo w Afryce.** W Brytyjskie towarzystwo ku zniesieniu niewolnictwa w Afryce przed kilku laty wystosowało było do dzielnego i potężnego króla krainy Soza Meneleka pismo z gorącą prośbą, ażeby położył jak najrychlej w wielkim swoim państwie kres handlowi niewolnikami, przypominając niedawno dopiero nawróconemu do chrześcijaństwa monarche murzyńskiemu, iż handel taki nie zgadza się z zasadami Chrystusowemi i obraża uczucia ludzkie. Na to pismo nadeszła przed kilkoma tygodniami do Londynu odpowiedź króla Meneleka za pośrednictwem angielskiego urzędu zagranicznego, z zapewnieniem, że handel niewolnikami w całym państwie Szoy został już wzbroniony. Ciekawy ten dokument napisany w narzeczu amharyjskiem, podług przekładu dokonanego przez misyonarza na dworze króla Meneleka, księdza Mayera, brzmi jak następująco: „Do Towarzystwa ku zniesieniu niewolnictwa w Afryce, istniejącego w Londynie. — Wielce szanowni panowie! Oby to pismo Meneleka, króla Szoy, doszło pewnie rąk moich przyjaciół z Towarzystwa ku zniesieniu niewolnictwa, w Londynie. Z największym szacunkiem zapytuję was, jak się wam powodzi? Ja, lud mój i wojsko moje mamy się dobrze. Niech Bóg będzie za to pochwalony! Drodzy przyjaciele, pisaliście do mnie niedawno i udzieliście mi rady, iż utrzymywanie handlu niewolnikami w kraju króla chrześcijańskiego, byłoby rzeczą wielce nieprzyzwołą. Usłuchałem waszej rady, przekonany, że jest słuszną a niniejszem zasylam wam w odpowiedzi radosną wiadomość, że w całym moim królestwie, tudzież na granicach onegoż zniósłem już ów haniebny handel, ponieważ jestem chrześcijaninem. Dlatego uważajcie mnie na przyszłość w życzliwości swojej za przyjaciela swojego. Kraj mój jest bardzo odległy od waszego. Mój gościniec bity do wybrzeża w Zeyli, Tajurze i Adenie jest obecnie zamknięty dla mnie przez Muzułmanów, mianowicie przez rząd egipski. Stanowi to dla mnie przeszkodę w ściąganiu do mego kraju żywności, broni, narzędzi gospodarskich, rękodzielników, a nawet tamuje apostołom św. Ewangelii przystęp do mego kraju. Raczcie więc w dobroci swojej podnieść swój głos potężny, ażeby ta droga została dla mnie znowu otwarta, gdyż pragnę nadać mojemu państwu europejską cywilizacyę i zaprowadzić w niem inteligencyę i sztukę. — Dan w Ankobarze 14 grudnia 1878.”

Wyprawa Nordenskjölda.

(K) Przed kilkoma dniami donieśliśmy, iż jeden z dzienników sztokholmskich otrzymał pewną wiadomość o losach wyprawy uczonego szwedzkiego prof. Nordenskjölda na Morze Lodowate w kierunku cieśniny Behringa. W kilka dni później nadeszło do Sztokholmu sprawozdanie samego prof. Nordenskjölda, na wstępie opisujące przygody i zdobycze wyprawy w pierwszej części podróży, mianowicie do ujścia sybirskiej rzeki Leny, której główne szczegóły już są znane czytelnikom naszym, w dalszym ciągu zaś kreślące odkrycia wyprawy, jak następuje:

„Karta Azji uczy nas, że rzeka Lena uchodzi do morza licznymi ramionami, przecinającemi rozległe krainy mniej więcej w połowie linii północnego wybrzeża Azji. W istocie od delty Leny prawie równa jest odległość tak do Jugor-Szaru, jako też do cieśniny Behringa. Inny natomiast jest rozwój wybrzeża po obu stronach delty. W kierunku zachodnim rozciąga się ląd aż do 78 stopnia półn. szer. t. j. do stopnia, na wysokości którego morze Lodowate dotychczas w kilku tylko miejscach zostało przez żeglarzy poznane i przebyte nie bez niebezpieczeństwa, iż okręt dotrze do nieprzeniknionych mas lodowych. Przeciwnie w kierunku wschodnim wybrzeże wygina się coraz więcej ku południowi tak, że cieśnina morską, łączącą wody Spokojnego oceanu z wodami morza Lodowatego, położona jest na południe od tak zwanego polarnego równoleżnika, na tym samym prawie stopniu szerokości geograficznej co Haparanda. Dalej północne wybrzeże Azji w stronie zachodniej tworzy rozległą, prawie całkiem niezalesioną równinę, podczas gdy na przestrzeni wybrzeża tego od ujścia Leny aż do cieśniny Behringa granica lasów w wielu miejscach dochodzi do samego morza. Oprócz statku wyprawy, *Vegi*, dotychczas jeszcze ani jeden okręt nie przepłynął wzdłuż całej zachodniej części wybrzeża, a nawet ani jedna łódź nie uwijała się dotąd na wielu przestrzeniach tego wybrzeża. Przed 200 z górą laty zaś już znalazł się okręt, który od ujścia Leny pożeglował do cieśniny Behringa, a lubo podróż ta nie została już później powtórzona, to jednak z Leny, Koliny, Jany, Indegirki lub z cieśniny Behringa podejmowano liczne wyprawy żeglarskie, zawsze wzdłuż pewnej tylko części północno-wschodniego wybrzeża Syberii.

„Co się tyczy strony zachodniej, wybrzeże jest na kartach podane w najwyższym stopniu niedokładnie. Żeglowaliśmy po obszarze około 500 kilometrów długim, który na najnowszych nawet kartach Syberii o-

znaczonej był jako ląd stały. Natomiast co do oznaczenia wschodniej części wybrzeża nie znaleźliśmy na kartach znaczniejszych błędów. Na stronie zachodniej, o ileśmy zbadali, wybrzeże jest otwarte ku morzu i bez ochrony wystawione na nacisk mas lodowych morza Polarnego; na wschodniej zaś ląd stały odgradzony jest od właściwego morza Polarnego brzegami wysp Nowosybirskich i tak zwanym lądem Wrangla. Była przeto podstawa do przypuszczenia, że wyprawa dotarłszy do wybrzeży Norwegii do ujścia Leny największe trudności już będzie miała za sobą. Jednakowoż jeszcze przed odjazdem wyprawy wyraziłem obawę, że trudności właściwie zacząć się mogą na wschód od Kolimy, ponieważ w owym miejscu niezliczne tylko rzeki wpadają do morza, i dlatego nie można liczyć na napotkanie w owych stronach ciepłych prądów wybrzeżowych, któreby na zachód od Kolimy dawały w porze jesiennej wolne stosunkowo od kry lodowej obszary dla żeglugi. Obawa ta niestety okazała się zupełnie uzasadnioną.

„Pomiędzy Norwegią a Jugor-Szarem nie spotkaliśmy lodu wcale, pomiędzy Jugorem a Jenisejem niewiele, zaś pomiędzy tą ostatnią rzeką a wyspami Niedźwiedziemi (pod 71° półn. szer., o jakie 1000 kilometrów za ujściem Leny) znowu nie było prawie wcale lodu przy wybrzeżu. Dopiero na wschód od wymienionych wysp im żeglowlaliśmy dalej, tem bardziej zbite były lodowce, które w pewną noc połączone z sobą świeżo utworzonym lodem uwięziły nasz statek tuż prawie na kresach niemarzących nigdy wód Spokojnego oceanu.

„Rozłączywszy się z naszym statkiem pomocniczym Leną, który poźeglował ku lądowi stałemu, nie pozostaliśmy na miejscu, lecz byliśmy unoszeni krą w kierunku północno-wschodnim, ku najwięcej na południe leżącemu wyspom Nowosybirskim. Wyspy te godne są szczególniejszej uwagi pod względem naukowym. Szczałki mamuta i innych zwierząt owej epoki, która dostarczała nam tak niespodziewanych podstaw do rozumienia dziejów rozwoju świata zwierzęcego, którego widownią w pierwotnych czasach była mianowicie północna Azja, znajdują się na tych wyspach w ilości nierównie większej, aniżeli na lądzie stałym. Na niektórych ławicach morskich odkryto tu tak wielkie masy kości mamuta, zwłaszcza kłów, że handlarze kości słoniową, od kilku lat już z wiosną przybywający z lądu stałego na te wyspy saniami przez psy ciągnionemi, celem zbierania w porze letniej owych szczątków zwierząt przedpotopowych, zazwyczaj z ogromną zdobyczą powracają na ląd stały w jesieni, kiedy morze znowu się pokryje stałym lodem. Według zapewnień sybirskiego urzędnika Hedenströma, jedyni osoby wykształceni, która w porze letniej zwiedzała wyspy Nowosybirskie, w głębi tychże napotkać można całe wzgórza szczątków mamuta, nosorożca, konia przedpotopowego, bawołu, owcy i t. p. powyższym współczesnych zwierząt. Ponieważ okolica jest bardzo niedostępna, dotychczas nie przesiebrano tam ani jednej wyprawy ściśle naukowej, a jednakże tu znaleźć można klucz do niejednej zagadki przedwiekowego bytu istot organicznych na ziemi. W ciągu kilku dni, jakie przepędziliśmy na wyspach Nowosybirskich, niepodobna nam było nawet wśród najpomysłniejszych warunków dokonać szczegółowych badań w tym kierunku; wymagają one osobnej wyprawy naukowej, która też bez wątplenia niedługo da czekać na siebie.“

Na zakończenie sprawozdania swego dr. Nordenskjöld daje zapewnienie, że wszyscy uczestnicy wyprawy cieszą się najlepszym zdrowiem i że statek ekspedycyjny *Vega* wcale uszkodzony nie został przez czas swej uwięzi w lodowcach. *Vega* uwolniona z lodowych więzów puściła się przez cieśninę Behringa na Ocean Spokojny i w tym jeszcze roku zawinie do jednego z portów japońskich.

Notatki literacko-artystyczne.

Kardynał Radziejowski nie należy do wielkich historycznych postaci, nie ma prawa do wdzięczności potomnych, bo nie nie działał dla kraju, nie dobro publiczne, ale prywatne interesa mając zawsze na oku; mimo to zasługuje na baczna uwagę historyka, jako mąż bystrego rozumu politycznego, wielkiej wymowy i rzetelnego wykształcenia, jako człowiek, któremu w ważnej epoce przypadło w udziale wysokie stanowisko kościelne i polityczne a który też, korzystając z niego, odegrał bardzo wybitną lubo nie dodatnią rolę. W porze upadku rozumów, charakterów i patriotycznych uczuć w Rzeczypospolitej posiadał on wprawdzie tylko pierwszy przymiot, nie wystarczający jak wiadomo dla męża stanu, mającego upadającą ojczyznę wybaczyć z tni — ale miał też ambicję wyższego stylu, która górując niekiedy nad ujemnymi stronami niezwykłego umysłu, mogła mu nierównie świetniejszą wyjednać pamięć nad tę, jaką po sobie zo-

stawił głównie podobno z powodu, że zbyt cennie ulegał fatalnemu wpływowi związanej z nim zagadkowym węzłem pani wojewodziny Łęczyckiej, Konstancyi z Niszczyckich Towiańskiej. Figura to bądź co bądź bardzo ciekawa zarówno dla psychologa, jak dla historyka; dla tego też należy się wdzięczne uznać panu Jarochowskiemu, że ją uczynił przedmiotem specjalnego studjum. Zasłużony historyograf Augusta II podał nam jednak w ostatnich zeszytach *Ateneum* tylko „*Koniec Radziejowski*”, (1702—1705), jak gdyby dokonanie i uzupełnienie tego, co już o prymasie powiedział w wydanych dotąd dwóch tomach *Dziejów* tego króla. Kto jednak zna to ważne dzieło i wspomniana wyżej rozprawę, ten już zapoznał się z całą działalnością polityczną kardynała, ten nadto zgłębił i charakter i wartość jego moralną. „Burzliwa na przemian — mówi autor — niepewna swych celów i środków, wahająca się ciągle między Augustem a Karolem, niezgodna z samym sobą, była w ciągu całego przebiegu wojny szwedzkiej rolą prymasa Radziejowskiego. Konsekwencyi trudności się w niej dopatrzeć, niemniej trudno dojrzeć ostatecznych jego celów i dążeń, najtrudniej zasady moralnej i politycznej, jaką się kieruje... W charakterze prymasa, w wewnętrznej jego istocie, łączy się dziwnie sprzeczne przymioty i wady. Jest tam duma osobista i świadomość wysokości własnego stanowiska w narodzie, coby ze strony dygnitarza wielkiego państwa z pewnością wadą nie było. Tu przecież z ową dumą człowieka i poważną dygnitarza łączy się wręcz przeciwne im wady: fałsz, obłuda, dysymulacja, ujęta ugięta ową dumę aż do nizin podłości. Niepospolity rozum, zdolności i ukształcenie, nie mające w odwodzie odpowiedniego zasobu charakteru, nie opłacają się też żadnym zyskiem dla kraju. Prymas zdobył się od czasu do czasu na publiczny akt, naspikowany frazesami o dobru ojczystem, o miłości Rzeczypospolitej; czyny jego jednak nie są nigdy zdolne dotrzymać frazesowi kroku i łamią się zawsze najęściej pod wpływem prywaty, bądź to wywołanej urazą osobistą, bądź co gorsza, chciwością, zamiłowaniem wygody i zbytku.“ Jako prymas, jako interrex jest on istnym symbolem prawowitości w zamoczonej wojnie i sprzecznymi pretensjami Rzeczypospolitej; zjad ubiegają się zarówno Szwedzi, jak Sasi o jego zyczliwość i względy. August II śle do niego jednego wysłańca za drugim, Leszczyński pisze doń list błagalny (17 kwietnia 1705): „Co się tyczy mej koronacji, wiesz W. Eminencya bardzo dobrze, że jestem bardzo powściągliwy, lecz błagam Ją, abyś wymieniła przeszkodę, które mam usunąć; aby dojsz do celu, będę pracował z całego serca. Mój Boże! oddajcież mi sprawiedliwość! Błagam W. Eminencyę; zróbcie sobie sławę z dzieła, z którego owoce będziecie zbierać przez całe życie.“

Daremnie zabiegaj! Zgrzybiałego prymasa nie już nie zdołało wyprowadzić ze stanu dwulicowej chwiejności. „Jest on mistrzem w zawiązywaniu i przeprowadzaniu intryg — w ostatekni akcie cofa się fatalnie wobec ich konsekwencyi. Począwszy od roku 1702, działa i intryguje zresztą i umiejętnie ku wytworzeniu sobie samodzielnego, rozjemczego stanowiska między wojującymi królami. Gdy intryga dojrzała, gdy akt detronizacji nastąpił, cofnął się wobec naturalnych skutków własnego dzieła, nie uczestniczył w akcie elekcyi Leszczyńskiego, opuścił Warszawę. W rok później blisko gotów już udzielił sankcyi dziełu szwedzkiemu, wydaje uniwersały na zjazd, mający ulegalizować królewość Leszczyńskiego. W stanowczej chwili znowu go przecież nie ma — cofa się ponownie, zostawia radę warszawską własnym losom, koronację Stanisława arcybiskupowi lwowskiemu, sam czeka w Gdańsku, jakoby na koniec swego zawodu publicznego i osobistego.“

Jakoż doczekał się końca wszystkich spraw ziemskich — bo zgonu. Jako owoc obłudnej jego polityki uderzyły w zgrzybiałego starca zbyt silne naraz ciosy: stracił kredyt w obu przeciwnych obozach, ujrzał się niepotrzebnym; włości swoje zrujnowane i złupione, samego siebie najbezwzględniej potępionym przez najwyższą kościelną instancję, przez stolicę apostołską, która przekraczając zakres swej kompetencyi, nawet polityczne jego działania poddała najsurowszej cenzurze. Było to już za wiele dla ambitnego starca, umarł 13 października 1705 r.; odbyła w dwa dni sekcyja, wykała zatrucie krwi, chorobę serca i znaczną ilość żółciowych kamieni...

GOSPODARSTWO I HANDEL

* **Konkurs.** W dopełnieniu uchwały XII Rady Ogólnej z dnia 24 lutego 1878 Komitet c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego z powołaniem się na poprzednie swe odezwy ogłasza po raz trzeci publiczny konkurs na dzieło popularnie napisane pod tytułem: *Przewodnik o hodowli bydła w kraju naszym*, pod następującymi warunkami: Praca ta obejmować ma 8 do 10 arkuszy druku w 8ce w następujących rozdziałach: a) O ważności i zadaniu hodowli

bydła, jako jednej z gałęzi produkcyjnych krajowego rolnictwa. b) O kierunku hodowli i zastosowaniu ich do miejscowych stosunków ekonomicznych, z uwzględnieniem budowy i właściwości odpowiednich ras i zawodów. c) Zasady i metody chowu z uwzględnieniem obecnego stanu bydła rogatego w kraju naszym. d) Zasady żywienia z uwzględnieniem bydła różnego wieku i przeznaczenia. e) Warunki zdrowego utrzymania bydła. f) Wytknięcie wad w dzisiejszym kierunku chowu bydła. g) Wreszcie krótkie wskazówki co do właściwego obchodzenia się z nabiądem. Rękopisy należy nadsyłać do Komitetu c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego (Zakład Ossolińskich I piętro we Lwowie) z dołączeniem w zapieczętowanej kopercie tego samego godła co i na rękopisie. Termin do nadsyłania prac w tym względzie oznacza się najdalej do dnia 1 listopada 1879. Jako nagrodę za pracę, którą komisya konkursowa uzna za najlepszą, przyznaje Komitet 450 zł., za pracę drugorzędą puleoną jednak przez komisję konkursową 250 zł. Rękopism pozostaje własnością autora z obowiązkiem wszakże wydrukowania go najdalej w ciągu trzech miesięcy po przyznaniu nagrody, inaczey prawo wydrukowania Komitetowi przysługiwać będzie. Komisya konkursowa orzeczenie swe do zatwierdzenia Komitetowi Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego przedłoży, który ostatecznie o przyznaniu nagrody decyduje.

OSTATNIA POCZTA

Tegoroczne wybory do sejm pruskiego, które odbędą się przy końcu września, mają większe niż zwykle znaczenie. Odzwierciedli się w nich opinia o najnowszym „zwrocie w prawo“ księcia Bismarcka i zainaugurowanej przez niego polityce ekonomicznej — i dadzą one wyraz usposobieniu kraju względem *kulturkampf*. Ta ostatnia sprawa będzie, jak się zdaje, jednym z głównych przedmiotów tegorocznej sessyi sejm pruskiego, któremu zostanie prawdopodobnie przedłożony projekt modyfikacyi ustaw majowych. Łatwo wobec tego pojąć interes, jaki zbliżające się wybory budzą we wszystkich partiach politycznych, mianowicie zaś w katolickim stronnictwie centrum. To też centrum zawczasu sposobi się do walki wyborczej i wydało już teraz odezwy wzywającą wyborców do licznego jawienia się przy urnie. Na odezwie tej, którą jutro w dosłownym podamy przekładzie, podpisani są na czele br. Schorlemer-Alst i Windthorst. Stwierdza ona na wstępie, że koła decydujące przekonały się wreszcie o ujemnych skutkach nowoczesnego liberalizmu, i podnosi, że dla przywrócenia pokoju wewnętrznego koniecznym jest uchylene obowiązujących ustaw kościelnych i szkolnych. Następnie dotyka nowej polityki ekonomicznej, wyrażając przekonanie, że utrzymać się ona może tylko przy systemie oszczędności i ograniczeniu wydatków. „Nawrot z drogi fałszywego liberalizmu na wszystkich dziedzinach życia publicznego odbywać się powinien ostrożnie ale nieustannie z zachowaniem zasady konstytucyjnych praw narodu i z tendencyą utrzymania prawa wszędzie i zawsze. Za te zasady, które centrum zawsze reprezentowało i nadal walczyć chcemy, jeżeli wybory wraz z nami trzymać się ich będą, i jeżeli stwierdzą to swojemi wyborami.“

Według telegramu londyńskiej *Pall Mall Gazette*, najnowsze propozycye kardynała Niny nie zadowolniły ks. Bismarcka. Kanclerz nie myśli na teraz o zniesieniu ustaw majowych, chociaż chętnie zgodziłby się na złagodzenie ich tam, gdzie wykonywane są ze zbytnią surowością. Ideą księcia Bismarcka jest, aby państwo pozostało w posiadaniu władzy nadanej mu przez ustawy majowe, ale zobowiązało się oraz sprawować tę władzę łagodnie. Według *Standarda* umówiono się trzymać w tajemnicy przebieg rokowań, póki zupełnie nie zostaną ukończone.

Jules Simon przesłał redakcyi *Figaro* pismo, w którym oświadcza, że przypisywana mu rozmowa jest płodem fantazyi sprawodawcy tego dziennika. *Figaro* ogłaszając to zaprzeczenie dodaje, że odnosi się ono może tylko do formy dialogu, lecz sama treść rozmowy, idee, systemy, wyrażenia p. Simona jak n. p. o republice rozumu i republice doktryny (*république de raison, république scientifique*) prognostyki o przyszłości republiki, o przyszłych zmianach ministerjalnych i t. p. oddane zostały przez sprawodawcę zupełnie wiernie.

W Bordeaux występuje przeciw Blanquiemu jako kandydat rządowy nie-

jaki dr. Metadier Wydał on odezwę do wyborców, w której mówi: „Wszystcy szczerzy republikanie mają obecnie jeden tylko obowiązek: bezwarunkowo poszanowane republikańskiego rządu. Jakiokolwiek byłyby odroczenia między nami, to ustawie republiki obowiązują nas. Jeżeli wydają się nam niedostatecznymi, dążmy wytrwale do ich ulepszenia, ale w tym celu używamy tylko środków prawdziwie republikańskich. To jest rozum i sprawiedliwość.“ Pan Metadier nopolizuje więc rozum i sprawiedliwość dla republiki.

Sekretarz departamentu Ardenów pan Lambert, który na bankiecie strzeleckim w Charleville wspomniął „o odwiecie na Niemcezech“, usunięty został z posady sekretarza rządu, który *Journal Officiel* z 10 b. m. ogłasza.

Śledztwo w sprawie plakatowej w Brukseli zostało ukończone. *Courrier de Bruxelles* donosi, że Izba radna trybunału uchwaliła zaniechać procesu przeciw braci szkockiej Jezuickiejmu Mikołajowi a to z powodu, że żaden poszlak przeciw niemu nie zachodzi.

Nowy gabinet turecki ma być niebawem zmieniony a to w duchu reformacyjnym. Do *Polit. Corresp.* donoszą, że w Konstantynopolu krąży pogłoski o powołaniu na nowo Midhata. Porta w odpowiedzi na notę serbską, żądającą wynagrodzenia szkód rządzonych przez napaść Albańczyków, zbija rozszerzenia Serbii jako przesadzone i utrzymuje, że obustronnie napađano się, i że ostatni napađ albański da się wytłómaczyć wzburzeniem, panującym z powodu przyłączenia do Serbii posiadłości tureckich. Porta odpycha w końcu odpowiedzialność za wypadki zasła. Natomiast z Belgradu donoszą telegram pod datą wczorajszą do *Polit. Corr.*, że Porta nie odrzuciła żądań Serbii, lecz dotychczas tylko nie przystała na wysokość wynagrodzenia.

Inną, ważniejszą wiadomość przynosi ten telegram z Belgradu, a mianowicie, że 10 b. m. nastąpiła ratyfikacya wszystkich protokółów, dotyczących się oznaczenia stałej granicy między Serbią a Bułgarią i Serbią a Turcyą. Zagraniczni członkowie komisyy międzynarodowej, ukończywszy swe prace, mieli dziś odjechać z Belgradu.

Już od trzech miesięcy wiadomo było powszechnie, że w nowo anektowanych przez Czarnogórę krajach podtrzymywano ze Skodry agitacyę, której celem było podburzenie mahometańskiej ludności w tych krajach i wywołanie zbrojnego ruchu. Ale wskutek czujności czarnogórskich organów rządowych fanatycy tureccy nie mogli znaleźć urodzajnego gruntu dla swego zasewu. Nieszczęście chciało, że minister spraw wewnętrznych wystąpił w ostatnim czasie z projektem urządzenia powszechnego spisu ludności w całym księstwie. Agitatorowie skorzystali skwapliwie z tej okazji, aby ludność mahometańską podburzyć przeciw Czarnogórcom. Tym razem usiłowania ich nie pozostały bez skutku. Najznakomitsi mahometanie w Podgorzycy nie chcieli się zastosować do wspomnianego rozporządzenia rządowego i targnęli się nawet na urzędników policyjnych. W Niksiczu zajęli Turcy groźną postawę, a w Gołubowacu zranili podobno nawet jednego urzędnika. Opór ten musiał wzbudzić tem większe obawy, gdy się dowiedziano, że pomiędzy mahometanami została rozdana broń i że powstanie miało wybuchnąć równocześnie na czterech punktach. Należało działać z największą szybkością. Jakoż wzmocniono zupełnie niesposztereżenie załogi w nowonabytych okręgach a następnie ujęto najbezpieczniejszych przewódców. Na rozkaz księcia przyprowadzono uwięzionych pod silną eskortą do Cetynii, gdzie ich osadzono w głównym więzieniu. Ponieważ przez to osiągnięto zamierzony cel i przestraszono ludność mahometańską, więc książę okazał się tym razem wspaniałomyślnym i kazał wypuścić więźniów na wolność. W tym celu kazał ich przyprowadzić do konaku i ustawić na dziedzińcu, gdzie w krótkim przemówieniu uwiadomił ich o darowaniu im zasłużonej kary.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 12 sierpnia. *Wiener Zeitung* ze środy ogłasza odręczne pismo cesarskie do przewodniczącego w radzie ministrów dr. Stremayera i ministra spraw wewnętrznych hr. Taaffeego. W pismach tych, wystosowanych

z Monachium 10 bm., Najjaśniejszy Pan przyjmuje demisyę całego gabinetu przedlitawskiego w myśl prośby wniesionej 11 lipca i porucza hr. Taaffem u tworzenie nowego ministerstwa, polecając mu najrychlejsze przedłożenie wniosków.

Wiedeń, 12 sierpnia. Polit. Corr. donosi z Konstantynopola: Sułtan wyraził ambasadorowi austriacko-węgierskiemu ubolewanie i kondolencyę z powodu pożaru w Serajewie, a zarazem wypowiedział przekonanie, że rząd austriacko-węgierski wszystko uczyni, celem ulżenia skutków nieszczęścia.

Gastein, 12 sierpnia. Cesarz niemiecki odjechał ztąd po południu wśród najżywszych okrzyków gości kąpielowych. Przed burmistrzem wyraził cesarz zadowolenie z pomyślnego skutku kuracji i spotkania się z Cesarzem austriackim, swoim ukochanym kuzynem.

Serajewo, 12 sierpnia. Według dotychczasowego dochodzenia całkowita strata eraryum w skutek pożaru poniesiona wynosi około 100.000 zlr. Inne obliczenia są przesadzone.

Aleksandria, 12 sierpnia. Woda Nilu wzniosła się do wysokości 19 łokci.

Złoczów, 12 sierpnia. Przy wyborze do Rady Państwa z większych posiadłości okręgu Złoczów-Kamionka-Brody głosowało 79. Wybrany deputowanym p. Apolinary Jaworski 49 głosami. Kontrkandydat p. Tadeusz Wasilewski otrzymał 30 głosów.

Serajewo, 13 sierpnia. (Tel. pr.) Zeszłej nocy tłum złożony z Turków i Chrześcian usiłował wykonać napad na rządowy magazyn i opasować zawarte w nim zapasy. Straż dała ognia a wojsko aresztowało 15 uczestników zbiegowiska. Przed główną kasą krajową zebrał się także tłum, ale został rozprószony przez straż wojskową.

Bruksela, 13 sierpnia. (Tel. prync.) W Menin przyszło do znacznych zaburzeń, z powodu podrózenia kartofli. Żandarmerya musiała użyć broni. Dwie osoby zabito, kilka raniono. Obawiają się ponownych zaburzeń.

Londyn, 13 sierpnia. (Tel. pr.) Według dyplomatycznych wiadomości

z Konstantynopola, sułtan oświadczył przed Layardem, że skłania się do powołania Midhata baszy do gabinetu. Midhat basza otrzymał polecenie wyrazić swoje zdanie o programie reformowym Chejreddina baszy. Fuad basza wyjeżdża wkrótce na granicę wschodnio-rumelską, celem przeglądu stojących tam wojsk. Mówią że Turcy obsadzą wawoz Szybki i Ichtimanu.

Wieliczka, 13 sierpnia. Zdaniem rzeczoznawców nie ma powodu do obaw i nie grozi niebezpieczeństwo ani kopalni ani miastu.

Telegrafowany kurs wiedeński.
Wiedeń, 12 sierpnia 1879, godzina 2 min. 20. Losy kredytowe 168.—. Węg. akcy kredyt. 256 25. Akcy anglo-austr. 126 50, Akcy banku Union 87 50, Akcy kolei Karola Ludwika 238 25, Akcy kolei północnej 220.—, Akcy kolei południowej 89 75, Akcy kolei Alföld 136 75, Akcy kolei Elżbiety 181.—, Akcy kolei Lwow-Czerniow. 136.—, Akcy kolei węg. północno-wschodniej 126 75, Akcy kolei Rudolfa —.—, Akcy kolei Albrechta —.—, Węg. oblig. państw. w złocie 74 50, Galic. oblig. indemn. 90 75, Losy z r. 1864 158.—. Akcy kolei siedmiogrodzkiej 104 50, Akcy banku obrotowego —.—, Losy tureckie 20 30, Akcy kolei węg.-galic. —.—, Akcy kolei państwowej —.—, Akcy banku związkowego 128 25, Rubel papierowy 1 24 1/4, Wiedeńskie losy 111 50, Węgierskie losy 102 50, Mark. niemiecki —.—, Węgierska renta 92 25 Usposobienie słabsze.

Wiedeń, dnia 12 sierpnia, godzina 5 minut. 8. Akcy kredytowe —.—, Anglo-Austr. —.—, Unionsbank —.—, Kolej Karola Ludwika —.—, południowa —.—, Renta pap. —.—, Rubel papierowy —.—, Gal. listy zastawne 96 75 Gal. listy indemnizacyjne —.—, Mark. niem. —.—, Gal. bank rustykalny 98.—, Losy z r. 1860 —.—, Napoleonsdor —.—, Usposob. —.

Wiedeń, dnia 13 sierpnia, godz. 10 minut 40. Akcy kredytowe 268 70, Anglo-austr. 126 60, Akcy banku Union 87 50, Kolej Kar. Ludw. 238 25, Południowa —.—, Napoleonsdor 9 29 1/2, Rubel papier. 1 23 3/4, Renta pap. —.—, Galic. bank hip. —.—, Gal. oblig. indemn. —.—, Gal. listy zastaw. banku włos. —.—, Losy z r. 1860 —.—, Usposobienie silne.

Odpowiedzialny redaktor Władysław Kozłowski.

Podziękowanie.

„Od przybytku serca usta mówią... Obdarzeni nieustannie dobrodziejstwami, przepelnieni uczuciem wdzięczności, nie możemy przemilczeć tego uczucia szerszego dla IW. Państwa Hr. Augusta i Heleny Starzeńskich w Rławcu. Z licznego szeregu

dobrodziejstw gminie naszej świadczonych, wymienić musimy na pierwszym miejscu wspaniałomyślność ich hojność, okazaną przy budowie cerkwi, którą gmina nasza zaprzęgną wzniesienie nad siły swe okazała. IW. Państwo Starzeńscy pospieszyli nam w pomoc, nie tylko pełnem uiszczaniem należnej od nich jako Patronów kwoty konkurencyjnej, ale nadto hojnym darem siedmiu tysięcy zlr. w. a. i dopomogli tak do urzeczywistnienia naszych pragnień i wzniesienia Świątyni, której wspaniałość stanowi dziś słuszną dumę naszą, i ozdobę okolicy. Kiedy wysiłonym długoletnimi wydatkami na budowę świątyni, niestarczyło nam więcej na ustrojenie jej wewnętrzne, wtedy to nasi szlachetni Patronowie przybyli z dalszą wspaniałomyślną pomocą i bądź to ofarą własnego mienia, bądź uzbieraniami od okolicznej Szlachty datkami wnieśli w nową świątyni piękne ołtarze, zdobiojąc je cennymi obrazami, antypediamentami, kobiercami i świecznikami, wyposażając nadto cerkiew kosztownymi ornatami, kielichami oraz legatami mszy funduszowych. Nowy dowód swej ludzkości złożyli IW. Państwo Starzeńscy utworzeniem apteki domowej, zasobnej w wszelkiego rodzaju leki, któremi zaopatrują chętnie wszystkich potrzebnych, w razach zaś cięższych chorób opłacają ci szlachetni opiekunowie ludu lekarzy. Dla ubogich miejscowych utworzyli IW. Państwo Starzeńscy stały fundusz w rolach dworskich ubezpieczony, a gminie pragnąc ułatwić bliższy przystęp do roli darowali z łanów swych 5ciu morgowy obszar ziemi bez najmniejszej kompensaty.

Przejęci najżywszą i najgłębszą wdzięcznością składamy dzięki stokrotne IW. Państwu Starzeńskim za tyle szlachetnych dobrodziejstw i za tak wspaniałomyślną opiekę.

Zwierzchność gminy Rławca d. 6 sierp. 1879.

Piotr Nowosad naczelnik,
Andruch Kliszcz asesor,
ks. Jan Bilinski radny.

Spostrzeżenia meteorologiczne.
z dnia 13 sierpnia 1879 o godzinie 7 rano
Barometr zredukowany do 0° 727.87mm. Psychrometr suchy 14.7°C. Psychrometr wilgotny 13.4°C. Prężność par 10.7mm. Wilgość 86%. Zachmurzenie 10. Wiatr W2. Ozon 8
Temperatura powietrza + 11.8°C
Barometr nad poziom morza 752.37mm.
Barometr opada gwałtownie.

Przyjeżdżający do Lwowa
dnia 13 sierpnia 1879

Hotel George'a
Pp. E. Korwin z Czerniowiec. F. Hilbert z Czerniowiec. J. Jarutowski z Żałanowa. W. Malinowski z Łukawicy.
Hotel Warszawski.
P. A. Godlewski ze Stryja
Hotel Lange.
Pp. W. Keil z Czerniowiec. W. Neude

kes z Czerniowiec. A. Odolski z Czerniowiec. W. Załaziecki z Czerniowiec. E. Rozwadowski z Wiązowy. T. Warstanowicz z Bukaresztu.

Hotel Pod Koleją.
P. L. Napadiewicz z Buczacza.
Przyjeżdżający ze Lwowa.
Pp M. Ramach do Przemysła. O. Michałowski do Rossyi. K. Descours do Przemysła. H. Janko do Hoszau. J. Wierzbowski do Warszawy.

Przejazdy kolejowe.
Przyjeżdżają do Lwowa.
Według południka Peszteńskiego.
* **Krakowska:** o godzinie 5 minut 20 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 9 m. 7 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 11 przed południem pociąg mieszany).
* **Podwoleczysk:** (na dworzec w Podzamczu): o godzinie 2 minut 53 rano (pociąg mieszany); o godzinie 3 min. 19 po południu (pociąg mieszany);
* **Stanisławowa:** (na Stryj) do Lwowa o godz. 8 min. 24 wieczór.
* **Podwoleczysk:** (na dworzec lwowski główny): o godz. 10 min. 10 wieczór (pociąg pospieszny); o godz. 3 min. 30 rano (pociąg osobowy); o godz. 3 min. 52 po południu (pociąg mieszany).
* **Czerniowiec:** o godzinie 9 minut 40 wieczór (pociąg pospieszny); o godzinie 3 minut 45 rano (pociąg mieszany); o godzinie 3 minut 32 po południu (pociąg mieszany).

Wychodzą ze Lwowa.
Według południka Peszteńskiego:
Do Czerniowiec: o godz. 6 min. 10 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 11 min 50 w południe (pociąg mieszany); o godz 10 min. 50 w nocy (pociąg mieszany)
Do Podwoleczysk: (z dworca w Podzamczu): o godz. 10 m. 39 w nocy (pociąg mieszany); o g. 12 m. 32 w południe (pociąg mieszany).
Do Krakowa: o godzinie 10tej min. 30 w nocy (pociąg pospieszny); o godzinie 4 min. 33 rano (pociąg osobowy); o godzinie 4 minut 49 po południu (pociąg mieszany).
Do Podwoleczysk: z dworca lwowskiego głównego o g. 5 m. 40 rano (pociąg pospieszny) o godzinie 12 minut 10 w południe (pociąg mieszany); o godz. 10 m. 11 w nocy. pociąg osobowy)
Do Stanisławowa: (na Stryj): o godzinie 6 minut 37 rano.

Pory niniejszego rozkładu jazdy odnoszą się do południka peszteńskiego, godz. 12 w Peszcie odpowiada godz. 12 m. 20 we Lwowie.

Przedpłata na „Gazetę Lwowską“ wynosi za II półrocze w miejscu 6 zł., pocztą 8 zł., za III ćwierćrocze w miejscu 3 zł., pocztą 4 zł.; za miesiąc lipiec w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct. Prenumeratorem półroczni (którzy uiszczają z góry przedpłatę za czas od 1 lipca do końca grudnia 1879) otrzymują „Przewodnik naukowy i literacki“, dodatek do „Gazety Lwowskiej“ bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą: pierwsi 75 ct. drudzy 30 ct.

Table with columns for 'Kurs giełdy wiedeńskiej' and 'Kurs giełdy lwowskiej' for August 9, 1879. It lists various financial instruments like bonds, bank shares, and exchange rates.

Table titled 'Kurs giełdy wiedeńskiej' for August 9, 1879. It lists exchange rates for various currencies and commodities, including gold, silver, and different types of bonds.

Table titled 'Kurs giełdy lwowskiej' for August 9, 1879. It lists exchange rates for various financial instruments, including bank shares, bonds, and exchange rates for different locations.

Table titled 'Kursy złota' (Gold Rates). It lists prices for gold coins and bars from various locations like London, Paris, and Berlin, along with exchange rates for different currencies.

(5389 2-3) Ogłoszenie.

L. 3900. C. k. sąd powiatowy w Bóbrce prosi edykt z daty Bóbrka 23 czerwca 1879 l. 3900 w numerach 171, 172 173 umieszczony w ten sposób, iż realność l. 276 w Bóbrce w dniach:
10 października
11 listopada 1879
10 grudnia
sprzedaną zostanie.

C. k. sąd powiatowy.
Bóbrka 3 sierpnia 1879.

(5392 2-3) Edykt.

L. 4098. Michał Grabowiecki, właściciel z Byczkowiec uznany marnotrawcą. Kurator Michał Andrejerek z Byczkowiec.

C. k. sąd powiatowy.
Czortków 9 maja 1879.

(5377 2-3) Edykt.

L. 10448. C. k. sąd obwodowy w Tarnopolu podaje do powszechnej wiadomości, że w celu ściągnięcia sumy 14006 zł. 70 1/2 ct., 809 zł. 13 ct. i 127658 zł. 50 ct. wal. austr. z pn. na rzecz uprzyw. galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, odbędzie się w jednym terminie, a to 16 października 1879 o godzinie 10 przed południem w zabudowaniu sądu w drodze publicznej licytacji dóbr Hnilice wielkie z przyległościami Hniliczki i Koszlaczki, Julii z Ożyżów hr. Ostrorogowej własnych, wierzytelności tej za hipotekę służących.

Cena wywołania 291241 zł. w. a.
Wszelako na powyższym terminie dobra te i poniżej tej ceny zostaną sprzedane, jednak nie niżej sumy 17000 zł.
Wadyum 17000 zł. w. a.

Blizsze warunki można przejrzeć w registraturze sądu.

Tarnopol 4 sierpnia 1879.

(5298 2-3) Edykt.

L. 22 s. k. W skutek polecenia c. k. sądu krajowego w Krakowie z d. 23 maja 1879 l. 13897 ogłaszam, że na zaspokojenie pretensyi Karola Lipschütza o 362 zł. w. a. z pn. po potrąceniu opłaconej kwoty 150 zł. w. a. odbędzie się w dniach 4 września, 29 września i 13 października 1879, każdym razem o godzinie 10 rano przymusowa licytacyjna sprzedaż sumy 12000 zł. w. a. na częściach dóbr Będziszyny wedle Dom. 265 pag. 338 n. 19 on. na rzecz p. Maryi z Heisselkow Midowiczowej zaintabulowanej, z tem, że na pierwszym i drugim terminie suma ta niżej wartości nominalnej 12000 zł. sprzedaną być nie może, zaś na trzecim terminie za jakąkolwiek cenę najwięcej dajacemu sprzedaną zostanie.

Blizsze warunki licytacyjne i wyciąg tabularny tej sumy przejrzeć można w kancelaryi c. k. notaryusza Wiktora Brzeskiego lub w registraturze sądowej.

O czym interesowanych Karola Lipschütza i p. Maryę Midowiczową tudzież chęć kupna mających zawiadamia.
Kraków 29 lipca 1879.

Dr. Henryk Meissner.

Dekretem c. k. sądu krajowego w Krakowie z d. 14/7 1879 l. 19898 mianowany substytut c. k. notaryusza Wiktora Brzeskiego jako komisarz sądowy.

(5391 2-3) Ogłoszenie.

L. 5679. C. k. Sąd powiatowy w Bóbrce ogłasza, że dnia:

- I. 9 października
- II. 12 listopada 1879
- III. 10 grudnia

każdym razem o godzinie 9 przed południem przeprowadzoną zostanie przymusowa sprzedaż przez licytację 1/3 części realności pod l. 21 w Hucisku nieobjętej masy spadkowej Jana Gryglewicza na rzecz Anny Urbańskiej i Maryi Sukmanistej w celu wydobycia kosztów sądowych 9 zł. 22 ct. w. a. zpn. na pierwszych dwóch terminach powyżej ceny szacunkowej 108 zł. w. a. lub za takąw zaś na trzecim terminie także i poniżej tej ceny.

Wadyum wynosi 10 zł. 80 ct.
Resztę warunków i akt opisania i oszacowania realności wolno przegladnąć w sądzie.

C. k. sąd powiatowy.

Bóbrka 30 czerwca 1879.

(5390 2-3) Ogłoszenie.

L. 4006. C. k. sąd powiatowy w Bóbrce podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że na zaspokojenie 87 zł. w. a. z pn. przymusowa sprzedaż realności pod l. k. 98 rpt. 18 w Łaach położonej, dłużnika Schapsy Lustiga własnej, w tutejszym c. k. sądzie w drodze publicznej licytacji na rzecz Ghaima Herbata dnia:

- I. 1 października
- II. 4 listopada 1879.
- III. 4 grudnia

każdym razem o godzinie 9 przed południem z tem przedsięwzięta zostanie, że na pierwszych dwóch terminach realność ta tylko za cenę wywołania 365 zł. w. a. lub wyżej tejże, zaś na trzecim terminie także i niżej ceny wywołania sprzedaną zostanie.

Wadyum wynosi 10 pr. ceny szacunkowej.
Resztę warunków tudzież akt opisania

i oszacowania realności przejrzeć można w tutejszej registraturze.

C. k. sąd powiatowy.

Bóbrka 30 czerwca 1879.

(5393 2-3) Edykt.

L. 3803. C. k. Sąd powiatowy w Czortkowie zawiadamia, że wskutek prośby Herscha Weinrauba odbędzie się w tutejszym sądzie 12 sierpnia 2 września i 14 października 1879 zawsze o godzinie 10 przedpołudniem ponowna publiczna sprzedaż realności pod l. 315 w Wygnance położonej 5 grudnia 1876 l. 2917 zastawnie opisanej ciała tabularnego niestanowiącej Dominika Kłodnickiego własnej na pokrycie resztującej sumy 236 zł. w. a. pod warunkami tusądową uchwałą z 22 września 1878 l. 6048 określonymi już publicznie ogłoszonymi.

Czortków 31 maja 1879.

(5369 2-3) Obwieszczenie.

L. 849. W c. k. sądzie powiatowym w Myślenicach odbędzie się dnia 16 września 16 października i 11 listopada 1879 o godzinie 10 przed południem publiczna przymusowa licytacja celem sprzedaży realności połowy roli Słowików z budynkami w Peimiu położonej na zaspokojenie sumy 21 zł. 60 ct., 228 zł. 69 ct. z przyn. galicyjskiemu zakładowi kredytowemu ziemskiemu w Krakowie od Katarzyny Druzgałowej należnej.

Cena oszacowania i wywołania wynosi 800 zł.

Wadyum 80 zł.
Poniżej tej ceny realność ta na pierwszym i drugim terminie sprzedaną nie będzie.

Blizsze warunki, akt oszacowania i wyciąg hipoteczny są do przejżenia w registraturze sądowej.

Myślenice 27 lipca 1879.

(5375 2-3) Edykt.

L. 19192. C. k. Sąd krajowy podaje do wiadomości, iż celem zaspokojenia Fryderykowi Chrzęszczowi należącej się reszty ceny kupna w sumie 5000 zł. z 8% procentem od 14 sierpnia 1875 i zaległości procentowej w sumie 110 zł. i kosztów 12 zł. 71 ct., 8 zł. 25 ct., 9 zł. 7 ct., 7 zł. 22 ct. i 124 zł. 34 ct. rozpisuje się egzekucyjną sprzedaż przez publiczną licytację majątności zaskawie czyli Czorca ze Strzyżowem w gminie katastralnej Graboszyce w powiecie sądowym Andrychowskim położonej Jana Sosnowca, Zofii Sosnowiec, Tomaszka Brombesza, Józefa Pietrańczyka, Maryi Zielńskiej, Ignacego Morgały i Maryanny Żakowej własnej, która w dwóch terminach to jest dnia 23 września i dnia 14 października 1879 każdym razem o godzinie 10 rano w gmachu t. s. sądowym pod następującymi warunkami przedsięwzięta będzie.

- 1., Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa w kwocie 23143 zł. 60 ct. w. a.
- 2., Wadyum wynosi 2300 zł. w. a.
- 3., na obu terminach majątność poniżej ceny szacunkowej nie będzie sprzedaną wraz gdyby na tych dwóch terminach przynajmniej cena wywołania uzyskana nie została wyznacza się do przesłuchania wierzycieli co do ułożenia lżejszych warunków licytacyjnych termin na dzień 14 października 1879 o godzinie 4 po południu na którym nie stawający za przystępujących do wniosków większości stawających uważani będą.

Resztę warunków licytacyjnych oraz wykaz hipoteczny w sądowej registraturze przegladnąć można.

O czym chęć kupna mający oraz ci wierzyciele, którzy na hipotekę po dniu 20 stycznia 1879, weszli lub którymby uchwała licytacyjna przed terminem doręczoną być nie mogła do rąk ustanowionego kuratora adwokata Dra. Ichheisera zawiadomienie otrzymują.

Kraków 1 sierpnia 1879.

(5401 2-3) Edykt.

L. 3368. Na żądanie Towarzystwa gal. kasy zaliczkowej we Lwowie celem zaspokojenia sumy 131 zł. w. a. z pn. przymusowa sprzedaż realności pod l. 64 w Hodowicach położonej Stanisława Chmiela własnej w drodze publicznej licytacji na d. 9 września i na d. 13 października 1879 zawsze o godzinie 10 rano w tutejszym sądzie przedsięwzięta zostanie.

Cenę wywołania stanowi 973 zł. w. a. a chęć kupienia mający złożyć ma 97 zł. 30 ct. w. a. jako wadyum bądź w gotówce, lub w książeczkach gal. kasy oszczędności bądź też w papierach wartościowych do lokacji pupilarnej zdalnych według ostatniego ich kursu do rąk komisji licytacyjnej.

Blizsze warunki przejrzeć można w ts. registraturze.

Z c. k. sądu pow. m. del. Sekcyi II.

Lwów 15 kwietnia 1879.

(5395 2-3) Edykt.

L. 1395. C. k. Sąd powiatowy w Janowie przedsięwzięta celem zaspokojenia sumy 100 zł. z pn. dla Jana Seidel publiczny przetarg 2/3 części realności gruntowej pod lk. 60 rep. 24 w Suchowoli położonej

które to części składają się w zabkdowaniach z domu mieszkalnego w 2/3 częściach i stodoły w 2/3 częściach, w gruntach w 2/3 części z roli „na Browarach“ i „na Czerwotoczynie“ tyleż części ogrohu i łąk „na Czerwotoczynie“ „Na pofoku“ i „za rzeką korczyną“ w 3 terminach dnia 17, 25 września i 16 października 1879 o 10 godzinie przedpołudniem.

Wadyum wynosi 44 zł. 15 ct.
Cena wywołania 441 zł. 30 ct.
Dopiero na trzecim terminie nastąpić może sprzedaż i niżej ceny szacunkowej.

Janów dnia 23 marca 1878.

(5378 2-3) L. 11340.

Protokolowanie firmy.

C. k. sąd obwodowy w Tarnopolu jako sąd handlowy zarządził wpisanie do rejestru handlowego dla firm pojedynczych firmy handlowej „E. Frantz“ dla handlu towarami korzennymi, którą Eduard Frantz sam podpisuje.

Tarnopol dnia 23 lipca 1879.

(5376 2-3) Edykt.

L. 6745. C. k. Sąd obwodowy w Przemyslu ogłasza, że w dniach 12 września i 16 października 1879 każdym razem o godzinie 10 rano odbędzie się w gmachu sądowym publiczna licytacyjna sprzedaż realności pod lk. 209 i 210 w Przemyslu położonych w jednej połowie Samuela Zuckerberga a w drugiej połowie Majera Schachteja własnych, celem zaspokojenia resztujących należności w kwocie 885 zł. 34 ct. z p. n. c. k. uprz. galic. banku hipotecznego we Lwowie.

Za cenę wywołania ustanawia się wartość tych realności w sumie 4500 zł. w. a. Wadyum wynosi 450 zł.

Dalsze warunki i wyciąg złożone są w registraturze sądowej.

O tem uwiadamia się wszystkich interesowanych a to z miejsca pobytu znanych do rąk własnych, zaś z miejsca pobytu nieznanych, tudzież tych którzyby po dniu 9 maja 1879 do tabuli weszli, lub którymby uchwała ta w czas doręczoną być nie mogła przez kuratora adwokata Felsztynskiego z zastępstwem Dr. Tasnawskiego i przez edykta-Przemysl 16 lipca 1879.

(5400 2-3) Edykt.

L. 5066. C. k. sąd powiatowy delegowany dla okolicy miasta Lwowa sect II czyni wiadomo, iż na żądanie uprzyw. zakładu kredytowego włościańskiego, w celu zaspokojenia resztującej dłużnej kwoty 267 zł. 50 ct. w. a. z większej 300 zł. w. a. pochodzącej, z odsetkami po 12 proc. od 16 lutego 1871 aż do dnia rzeczywistego zapłaty tudzież dalszemi 3 proc. odsetkami od kwoty w należym czasie nieuiszczonej, nakoniec na zaspokojenie kosztów w kwocie 9 zł. 78 ct. i obecnie przyznanych kosztów egzekucyjnych 6 zł. 26 ct. w. a. przymusowa sprzedaż realności dłużniczki Maryi Misior własnej, w Kulparkowie pod nr. 31/45 położonej, w drodze publicznej licytacji na dniu 4 września 1879 na dniu 13 października 1879 i na dniu 13 listopada 1879 zawsze o 10 rano w tut. sądzie przedsięwzięta zostanie.

Cena wywołania stanowi 1000 zł. i chęć kupienia mający złożyć ma 100 zł. w. a. jako wadyum w gotówce, w obligacjach państwa, w listach zastawnych towarzystwa kredytowego, albo w listach zastawnych zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie wraz z kuponami nie zapadłymi według ostatniego kursu w Gazecie Lwowskiej uwidocznionego.

Blizsze warunki przejrzeć można w tutejszosądowej registraturze.

Lwów dnia 17 czerwca 1879.

(5387 2-3) Edykt.

L. 11631. C. k. sąd obwodowy w Tarnopolu uwiadamia niniejszem nieobecnego Jadę Rubina dw. im. Zauber, że na wezwanie c. k. sądu krajowego Lwowskiego najpierw uchwała z dnia 19 maja 1879 l. 6608 polecono urzędowi ksiąg gruntowych, ażeby odnośnie do pożyczki 12000 zł. w stanie biernym realności pod l. 1538 w Tarnopolu do Judy Rubina i Israela Zauber należącej, pa rzecz galic. aka. banku hipotecznego in-tabulowanej, abnotację sporu wytoczonego uskutecznić, a następnie uchwałą z dnia 21 lipca 1879 l. 9775 egzekucyjną licytację tej realności w trzech terminach t. j. 29 sierpnia, 26 września i 17 października 1879, rozpisano.

Gdy miejsce pobytu Judy Rubina Zauber sądowi nie jest znanem, ustanowiono mu na jego koszt i niebezpieczeństwo kuratora ad actum w osobie p. adwokata dr. Weisstaina, z którym ta sprawa według przepisów postępowania sądowego przeprowadzona zostanie, jeżeli pozwany sam do sądu się nie zgłosi, ani też innego pełnomocnika sądowi nie wskaże.

Tarnopol dnia 7 sierpnia 1879.

(5399 2-3) Edykt.

L. 6915. C. k. sąd pow. m. d. s. II we Lwowie zawiadamia niniejszem, że na żądanie Dawida Maschler, celem zaspokojenia sumy 744 zł. 31 ct. w. a. wraz z 36 proc. odsetkami od dnia 9 września 1876 i kosztami sądowemi w kwocie 8 zł. 47 ct. w. a.

i obecnie przyznanych kosztów egzekucyjnych w kwocie 6 zł. 66 ct. w. a. przymusowa sprzedaż w drodze licytacji zaskarżonej pretensyi za hipotekę służącej sumy 2300 zł. w. a. z pn. wedle dom. 3 p. 82 n. 28 on. w stanie biernym realności pod l. 91 z Zniesienia zaintabulowanej na rzecz Dawida Maschler, wyznaczając w tym celu 3 terminy, a mianowicie na dzień 16 września 1879, na dzień 15 października i na dzień 17 listopada 1879, zawsze o godz. 9 przed połud. w b. 6 w sądzie tutejszym z tem, iż ta zabipotekowana suma pod następującymi warunkami sprzedaną zostanie:

I. Przedmiot sprzedaży stanowi suma 2300 zł. z pn. wedle dom. 3 p. 82 n. 28 on. w stanie biernym realności pod l. 91 w Zniesieniu na rzecz Wolfa Rosenberg zaintabulowana.

II. Jako cenę wywołania ustanawia się wartość nominalną w kwocie 2300 zł. w. a. i winien jest każdy chęć kupienia mający 5tą część takowej w kwocie 115 zł. w. a. jako wadyum do rąk komisji licytacyjnej przed rozpoczęciem licytacji złożyć, które to wadyum najwięcej ofiarującemu w cenę kupna wliczone, reszcie zaś licytantów bezwzględnie zwróconem zostanie.

III. Licytacja odbędzie się w 3 terminach, a mianowicie przy pierwszych dwóch terminach za, lub wyżej wartości nominalnej, przy 3cim zaś także niżej takowej.

Wzywa się zatem chęć kupienia mających, aby na powyższych terminach w sądzie tut. się zgłosili.

Lwów 24 czerwca 1879.

(5394 2-3) Edykt.

L. 4844 i 4843
Do c. k. sądu powiatowego w Gorlicach został przez c. k. zakład kredytowy włościański wniesiony pozew egzekucyjny de praes. 19 października 1878 l. 10599 wskutek którego wydał sąd tutejszy nakaz zapłaty z dnia 18 grudnia 1878 l. 10599.

Ponieważ tutejszemu sądowi miejsce zamieszkania zapowzanych Maryi Stasiak, Anny Szczerko, Rozalii Szczerko i Anastazyi Petasz nie jest wiadomem, przeto za tychże koszt i niebezpieczeństwo został ustanowionym kurator w osobie adwokata Dra. Kapieńskiego w Gorlicach i do jego rąk został doręczonym wyżej pomieniony nakaz zapłaty.

Pozwani przeto wyżej wymienieni o tem zostają zawiadomieni z poleceniem, aby podali swoje miejsce zamieszkania, lub aby ustanowionemu kuratorowi udzieliłi ze swej strony dowodów albo też aby tutejszemu sądowi innego pełnomocnika przedstawili.

C. k. Sąd powiatowy

Gorlice 16 lipca 1879.

(5429 1-3) Kundmachung.

31. 1534. Bei dem f. f. Lottoamt in Semberg erliegen 1900 Kilo Startpapier zur Veräußerung. Von diesen 1900 Kilo kommen 900 Kilo unter Aufsicht zur Verstämpfung.

Die mit 50 fr. Stempel versehenen Offerten können unter Anschluß eines Neugebdes pr. 15 fl. beim f. f. Lottoamt bis 2 September 1879 um 12 Uhr Mittags überreicht werden.

R. f. Lottoamt.

Semberg am 10 August 1879.

(5402 1-3) Edykt.

L. 11211. C. k. sąd pow. miej. del. w Tarnopolu ogłasza niniejszem, iż celem zaspokojenia wierzytelności Jukima Billera, w kwocie 115 zł. w. a. z pn. przeciw Janowi i Franciszce Kuropatnickim prawomocnie wygranej, odbędzie się na dniu 3 września 1879, 15 października 1879 i 19 listopada 1879, o godz. 9 rano egzekucyjna licytacja realności w Zagrobeli pod l. 21 położonej, w 2/3 częściach do Jana Kuropatnickiego, wedle wykazu hipotecznego gminy katastralnej Zagrobela l. 138 należącej i gruntów, wedle wykazu hipotecznego gminy katastralnej Zagrobela l. 139 do Jana Kuropatnickiego i l. 141 do Franciszki Kuropatnickiej należących, realność ta i grunta, na dwóch pierwszych terminach tylko za cenę szacunkową, lub wyżej takowej; na trzecim terminie i niżej ceny szacunkowej będą sprzedane. Cena szacunkowa wynosi 1571 zł. 66 1/2 ct. wadyum 158 zł. w. a. Resztę warunków licytacyjnych, tudzież akt oszacowania i wykaz hipoteczny przejrzeć lub odpisać można w tus. registraturze.

Tarnopol dnia 30 lipca 1879.

(5416 1-3) Edykt.

L. 2338. C. k. sąd powiatowy w Łące, celem zaspokojenia wierzytelności Michała Lityńskiego w kwocie 200 zł. z pn. rozpisyje przymusową publiczną sprzedaż realności Ozyzasa Stolja pod Nr. 158 w Horodyszu położonej, w trzech terminach na dniu 15 października, 12 listopada, 23 grudnia 1879, każdym razem o godzinie 10 przed południem.

Cena szacunkowa wynosi 270 zł. wadyum 27 zł.

Reszta warunków i akta w tusądowej registraturze przejrzane lub odpisane być mogą.

Łąca 30 czerwca 1879.

